

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2019. gada 26. janvāris – 1. februāris

Nr. 03 (1565)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

Svēts mantojums paliek Latvijā

18. janvārī Latvijas Nacionālais vēstures muzejs saņēma vērtīgu krājuma papildinājumu: viena no 39 Latvijas valsts dibinātājiem – agronoma un politiķa Viļa Gulbja (1890 – 1942) apbalvojumus, fotogrāfijas un personīgos dokumentus. Tos muzejam dāvināja Ņujorkā dzīvojošā Viļa Gulbja meita Elga Marija Čāče.

Starp vairāk nekā 30 priekšmetiem īpaši jāizceļ Vilim Gulbim pasniegtie apbalvojumi – Triju Zvaigžņu ordenis (II šķira), Aizsargu Nopelna krusts, Zemkopības ministrijas apbalvojuma medaļas, kā arī vairāki ārzemju apbalvojumi, piemēram, Norvēģijas Svētā Olafa ordeņa zvaigzne (I šķira), Lietuvas Čedimīna ordeņa zvaigzne (I šķira), Somijas Baltās Rozes ordenis (III šķira) un vairāki priekšmeti, kurus politiķis saņēmis kā dāvanas, būdams iekšlietu ministrs un zemkopības ministrs. Kopā ar apbalvojumiem muzejs saņēmis arī dokumentus: Viļa Gulbja dienesta gaitu aprakstus, viņa sievas Olgas atmiņu stāstījumu par viņa bērnību, skolas gadiem, studijām un sabiedriski politisko darbību, ko pierakstījis viņa znots Gunārs Čāče.

Agronoms un politiķis Vilhelms Gustavs Gulbe jeb Vilis Gulbis dzimis 1890. gada 23. septembrī Jaunsātu muižā kalēja ģimenē. Līdz 1909. gadam mācījies Tukuma pilsētas skolā un Mironova komercskolā Rīgā, bet no 1909. gada līdz 1914. gadam studējis Rīgas Politehniskajā institūtā lauksaimniecību, iegūstot agronoma gradu. 1917. gadā Gulbis kļuva par Vidzemes gubernas Pārtikas komitejas valdes priekšsēdētāju, bet pēc Februāra revolūcijas piedalījās latviešu zemnieku savienības dibināšanā, no kuŗas vēlāk – 1918. gada 17. novembrī – tika iecelts Latvijas Tautas padomē un piedalījās Latvijas Republikas pasludināšanas svinīgajā aktā Rīgā 18. novembrī. Neatkarības kara laikā pēc Latvijas Pagaidu valdības atkāpšanās uz Liepāju Viļa Gulbja gaitas veda uz Igauniju, no turienes viņš piedalījās militārās un civilās pārvaldes organizēšanā atbrīvotajā Ziemeļvidzemes daļā.

Jauns posms viņa politikā karjērā sākās 1921. gadā, kad viņu iecēla par Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības departamenta vicedirektoru, vēlāk – par Lauksaimniecības pārvaldes priekšnieku. Sākot no šī brīža, Viļa Gulbja vārds vairāk nekā desmit gadu garumā bija nesaurājami saistīts ar agrāro reformu. Gulbis ticis ievēlēts 3. un 4. Saime (1928 – 1934), vairākkārt

Latvijas Nacionālā vēstures muzeja direktors Arnis Rādiņš (pa kreisi) un Matīss Kukainis // Foto: Valters Lācis

Vilis Gulbis

Tā ir tikai neliela daļa no vērtīgā mantojuma // Foto: Valters Lācis

ieņēmis zemkopības ministra amatu (1928, 1930 – 1931, 1934), bijis arī izglītības ministrs (1933 – 1934) un iekšlietu ministrs (1934 – 1939).

Viļa Gulbja un viņa ģimenes traģiskākais dzīves posms sākās pēc Latvijas okupācijas, kad 1940. gada 9. oktobrī bijušo ministru apcietināja un sāka krimināllietu, kuŗā viņu kā “kulaku interešu aizstāvi jau kopš 1917. gada” apsūdzēja Ulmaņa “fašistiskā apvērsuma organizēšana” un par “aktīvu kontrrevolucionāru darbību, kas izrādīta cīņā pret Padomju Savienību un strādnieku šķiru”. 1941. gada vasarā viņu pārsūtīja uz Astrahaņas Iekšlietu tautas komisariāta cietumu nr. 2., kur piesprieda augstāko soda mēru – nošaušanu. Lai gan Vilis Gulbis iesniedza kasācijas sūdzību, lūdzot lēmumu pārsūdzēt, tomēr spriedums palika negrozīts un 1942. gada 19. janvārī viņš tika nošauts.

Dzīvesbiedrei Olgai Muižniecei, ar kuŗu Gulbis bija apprecējies 1931. gadā, un viņu meitai Elgai Marijai izdevās izvairīties no padomju deportācijām. Olga Gulbe pēc Otrā pasaules kara bija aktīva darbiniece trimdas latviešu organizācijās Rietumos un studentu korporācijā “Varavīksne”, nodzīvoja līdz 94 gadu vecumam, aizejot Mūžībā 1996. gadā Amerikā. Vilis Gulbis reabilitēts tikai pēc Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas.

18. janvārī Elgas Marijas Čāčes pilnvarotais pārstāvis zvērinātais advokāts Matīss Kukainis oficiāli nodeva muzejam vēsturisko liecību dāvinājumu. Piemiņšanas vērts ir fakts, ka vērtīgo mantojumu, pateicoties M. Kukaiņai, Zvērinātu advokātu biroja “Spīgulis & Kukainis” partnera un dibinātāja profesionālajam darbam, izdevies atgūt no mantkāriģu ļaunā jeb spekulantu “nagiem”, lai tas nonāktu Latvijas

valsts vēstures krātuvē, kur tam ir istā vieta. M. Kukainis: “Čāčes kundze bija uzzinājusi, ka mantas, ko viņa aizdeva paziņām, kuŗi izlikās esam lieli vēstures entuziasti, bez viņas atļaujas mēģina pārdot Valsts vēstures muzejam! Kundze pilnvaroja mani ar juridiskiem paņēmieniem censties atgūt izkrāptās mantas. Valsts vēstures muzeja pārstāvji arī apstiprināja, ka minētās personas patiešām piedāvājušas muzejam piemiņlietas pirkēt, un ticis nolemts tās iegādāties par 30 000 eiro! Varat iedomāties Čāčes kundzes sašutumu! Piemiņlietas piederēja viņas tēvam, vienam no Latvijas valsts dibinātājiem, īstenam patriotam, kuŗš zaudēja savu dzīvi par Latviju. Šis nebija tikai naudas jautājums, bet goda un cieņas jautājums. Čāčes kundze ir ļoti priecīga, ka mantas, ko viņa muzejam dāvināja, atgūtas un nu ir drošās rokās.”

Red.

Pošamies uz
ELKS 2!

2. lpp.

Zigmunds
Skujiņš bažijas
par latviešiem

3. lpp.

Lai “asins
nestingst!”
Franka
Gordona
komentārs

5. lpp.

Mūsējie
pasaulē

6. lpp.

Par Kārli
Kezberu un
“Brencīti”

7. lpp.

Kas notiks
Liktendārzā
šogad?

10. lpp.

Otrie Eiropas Latviešu kultūras svētki

Dublinā šovasar no 13. jūnija līdz 16. jūnijam

Svētki atkal pulcēs kopā mākslinieciskās kopas no Eiropas, interesentus no pasaules latviešu kopām un, protams, no Latvijas.

Mums visiem kopā ir dota šī brīnišķīgā iespēja atkal priecēt sevi un līdzcilvēkus, daloties ar latviešu kultūras unikālo mantojumu ELKS 2 svētkos.

Paldies 22 Eiropas kopām, kuŗas jau pieteikušas savu dalību!

Lūdzam visus interesentus aizpildīt šo pieteikšanās anketu: <https://goo.gl/forms/0wGCpb-QkER8lk4q33>

Šo svētku lielkoncerta tema – "Zila jūra, zaļa zeme". Kopreperetuārs tiks izsūtīts visiem dalībniekiem nedēļas laikā pēc pieteikšanās.

Katram dalībniekam būs iespēja bez maksas apmeklēt divus saviesīgos vakarus, dalībnieku balli un citus svētku sarīkojumus, kuŗos paši nepiedalās. Vakara pasākumu īpašie viesi – *Raxtu Raxti*.

Dalībnieka līdzmaksājums vispārējo izdevumu segšanai ir 50 eiro no pilngadīgā (18+) svētku dalībnieka.

Mītnes vietu iesakām pieteikt, cik drīz vien iespējams, jo viesnīcas un hosteļi Dublinā pildās ļoti strauji.

Svētku hostelis – apartamenti ir *Stay City St. Augustine street*,

www.ela.lv
e-pasts: ela@latviesi.com
Facebook: ELA un ELKS

Tiem *Brīvās Latvijas* lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186,-
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86,-

Ik gadu dāvanā – *Laika* Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā:

- AS SEB banka, kods UNLALV2X, nr.: LV80UNLA0050016243516, ar piezīmi LAIKS un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

BL ilggadējais lasītājs Pēteris Cielavs ir izvēlējis pasūtīt un lasīt *Laiku*

kas ir 5 – 15 minūšu gājienā uz svētku notikumu vietām.

Lai pieteiktu šos apartamentus, lūdzu, rakstiet: maris.sturmanis@staycity.com ar norādi ELKS2 Dublinā.

Šobrīd varam piedāvāt sekojošas cenas un istabas no 13. – 16. jūnijam (ja uzturēšanās ir mazāk nekā 3 nakts, cena ir cita):

- 1 istabas dzīvoklis (55 m²) – 3 personām 240,- eiro par nakti
- 2 istabu dzīvoklis (70 m²) – 5 personām, 350,- eiro par nakti
- 3 istabu *penthouse* (2 vannas istabas, 90 m²) – 7 personām, 490,- eiro par nakti. Katrā dzīvoklī vienai personai guļvieta ir uz dīvana viesistabā, ja ir rezervēts maksimālais cilvēku skaits.

Jaunākajām ziņām sekot mūsu *facebook* lapās, no 15. janvāra – ELKS2 mājaslapā. Jautājumus sūtiet uz e-pastu: elks2019@gmail.com

Cenas ir norādītas dzīvošanai *Staycity Aparthotels St. Augustine street*. Cenā iekļauta virtuves tehnika, veļasmašīna, istabiņu tīrīšana pēc nepieciešamības, privāta stāvvieta, viesnīcas tīmekļa pakalpojumi.

Rikotāji piedāvās karti ar tuvākajām ēdināšanas vietām. Svētku dienā dalībniekiem būs iespēja iegādāties karstu zupu un salātus latviešu virtuves teltīs par pašizmaksu.

Jaunākajām ziņām sekot mūsu *facebook* lapās, no 15. janvāra – ELKS2 mājaslapā.

Jautājumus sūtiet uz e-pastu: elks2019@gmail.com

Cieņai un piemiņai

Pieminot pirmā latviešu profesionālā scēnografa Jāņa Kugas (1878-1969) jubilejas gadu, aicinām ziedot mākslinieka dzimto māju saglabāšanai

12.decembrī Latvijas Mākslas akadēmijas bijušajam rektoram, scēnografam un gleznotājam Jānim Kugam svinam 140. dzimšanas dienu, tāpēc šogad Latvijas Mākslas akadēmija viņu godina īpaši. Sadarbībā ar Ikšķiles novada pašvaldību izveidota animācijas filma, kas īsā un saistošā veidā sniedz ieskatu Latvijas scēnografijas pamatlicēja dzīvē un radošajā darbībā. 2019. gadā plānoti restaurācijas darbi Jāņa Kugas celtajā mājā Ikšķilē. Projektā ir iecerēts izveidot īpašu piemiņas istabu, kas stāstītu par Latvijas Mākslas akadēmijas pasniedzēju un studentu biedrību, korporāciju *Dzintarzeme*, kuŗas aktīvs biedrs viņš bija. Padomju okupācijas gados J. Kugas vārds Latvijā netika plaši pieminēts, jo pēckara gados mākslinieks kopā ar ģimeni devās svešumā. Jāņa Kugas paša rokām celtajā un izlolotajā mājā mitinājās svešinieki, tā tika būtiski pārbūvēta. Mūsdienās par slavenā ikšķilieša radošo mūžu liecina Jāņa Kugas iela, pa kuru ejot iespējams nokļūt līdz viņa mājai. Mākslinieka ģimene 2003. gadā uzdāvināja Latvijas Mākslas akadēmijai gan bijušā rektora piemiņas lietas, gan ģimenes namu. J. Kugas radinieku vēlme bija redzēt māju kā vietu, kuŗā top jauni mākslas darbi, kur nezūd

radošais gars un saglabājas viņu ģimenes piemiņa.

Jāņa Kugas celtā māja ir vietējas nozīmes kultūras piemineklis, tāpēc arī Ikšķiles pašvaldība sniedz savu atbalstu. Kopīgiem spēkiem iecerēts izveidot mākslinieku rezidenci, kuŗā notiktu studiju radošais un zinātniskais darbs.

Jau vairākus gadus Mākslas akadēmijas studenti un mācībspēki daļu no naudas, kas iegūta, pārdodot studiju darbus LMA

studentu darbu izstādē – gada-tirgū *Jahrmarkt*, velta Jāņa Kugas mājas atjaunošanai. Ēkai ir veikta arhitektoniski mākslinieciskā inventarizācija. Ir izstrādāts tehniskais būvprojekts, kas paredz telpas pielāgot studiju procesam. Ēkas renovācijas un būvniecības dokumentācija ir saskaņota Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā un Ikšķiles pilsētas būvvaldē.

Projekts iecerēts vairākās kārtās, jo nepieciešams gan ēkas

fasāžu remonts, gan iekštelpu un mākslinieka darbnīcas restaurācija, gan ēkas dārza labiekārtošana un ūdensvada un kanalizācijas izbūve. Pašlaik tiek strādāts pie projekta pirmās kārtas, kuŗā iecerēts ēkas iekštelpu remonts un vides pielāgošana cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Lai iecerī veiksmīgi īstenotu un sākotnēji plūktu šā svētīgā darba augļus, nepieciešami ievērojami finanču līdzekļi – 550 000 līdz 600 000 eiro.

Lai piesaistītu nepieciešamos finanču līdzekļus, Latvijas Mākslas akadēmija aktīvi piedalās augstskolu studiju vides modernizācijas projektos, piesaistot struktūrfondu līdzekļus. Tomēr darbs ir ilgs un rūpīgs, tāpēc priecāsimies par ikkatru atbalstu, kas ļaus saglabāt J. Kugas piemiņu.

Ziedojumu konts: Valsts Kase, kods TRELIV22

Konta Nr. LV12TREL9220514011000
Mūsu rekvizīti ziedojumu saņemšanai:

Latvijas Mākslas akadēmija
Reģistrācijas Nr. 90000029965
Kalpaka bulvāris 13
Rīga, LV-1050
Valsts Kase, Kods TRELIV22

Informācija maksājumu uzdevumā:

Jāņa Kugas Nama ziedojums, vards.uzvards@epasts.lv, +371 2XXXXXXX (lūgums norādīt savus kontaktus, lai varam informēt par ziedojuma izlietošanu).

Jaunradītā īsfilma par Jāni Kugu ir izvietota sociālajos tīklos publiskai apskatei: <https://www.youtube.com/watch?v=Gsum-Kz79Ibc>

Vairāk informācijas: janis.gailitis@lma.lv – Jānis Gailītis, projekta vadītājs.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

“Barikāžu kopības uguns vienmēr stiprinās mūsu valsti”

20. janvāris kā 1991. gada barikāžu aizstāvju atceres diena atgādina par to, ka savas valsts brīvību esam izcīnījuši vienoti pret svešu varu un lejot asinis, un šī kopība vienmēr stiprinās mūsu valsti, paziņojumā barikāžu aizstāvju atceres dienā sacīja Valsts prezidents Raimonds Vējonis. “Mēs zinām brīvības cenu,” paziņojumā norāda prezidents, paužot pārliecību, ka barikāžu kopības uguns vienmēr stiprinās mūsu valsti un tautu un apliecinās mūsu tautas drosmi un varonību, kailām rokām stājoties pretim tankiem un ar ieročiem bruņotiem specvienības Omon kaujiniekiem. “Pašreizējā, vienotība, dzimtenes mīlestība un gatavība vienmēr iestāties par savu valsti ir vērtības, kuŗas mēs ar savu rīcību kā piemēru varam ieaudzināt savos bērnos un jauniešos,” sacīja Vējonis. Prezidents arī norāda, ka mūsdienā Latvijā aug jauna paaudze, kuŗai ir zināšanas un prasmes, kā aizsargāt Latviju. Latvijai nākotne būs tikai tad, ja šeit dzīvos un strādās cilvēki, kas pat visgrūtākajos brīžos nebaidīsies iestāties par Latviju: “Lai mums pietiek drosmes, pašreizējās un vienotības vienmēr iestāties par savu valsti un tautu! Lai vienmēr mūsu sirdīs dzīva barikāžu aizstāvju – Latvijas varoņu – piemiņa!”

20. janvārī visā Latvijā noritēja pasākumi, kas vēlti 1991. gada barikāžu aizstāvju atceres dienai. Iekšlietu nozares amatpersonas piedalījās ziedu nolikšanā pie Brīvības pieminekļa, pie kritušo piemiņas vietām Bastejkalnā un pie bijušās Iekšlietu ministrijas ēkas, kur izvietota piemiņas plāksne 1991. gada barikāžu laikā bojā gājušajiem ministrijas darbiniekiem. Savukārt Doma laukumā cilvēki pulcējās, lai iedegtu piemiņas uguni. Rīgas Domā notika barikāžu aizstāvju atceri veltītais koncerts “Sirds ticēt grib”. Par koncertu stāsta komponists un sarīkojuma koncerta autors Jānis Lūsēns: “Katram cilvēkam barikāžu laiks ir personīga lieta. Ieskaitot arī paša būšanu tajā laikā un tos pārdzīvojumus, kas katru sagaidīja. Skatoties dziļākā kontekstā, droši vien katram ir savi vēsturiski notikumi Latvijas brīvības sakarā. Tāpēc, manuprāt, šis koncerts ir jāveido ļoti personisks. Un tādu es esmu veidojis. Šī gada koncerta akcents ir dziesmas, kas daudziem asociējas ar Atmosfēras laiku. Koncertā skanēs triju komponistu dziesmas – manas, Mārtiņa Brauna un Imanāta Kalniņa. Koncertā tiks lasīta arī dzeja. Var teikt – tā būs mūzikāli literāra kompozīcija, kuŗas pamatā nebūs tik skaļi patriotiski akcenti, bet gan tā būs vērsta uz katru cilvēka personīgi intīmo pārdzīvojumu sakarā ar barikāžu piemiņu.”

Barikāžu atceres sarīkojumā Zaķusalā piedalījās arī jaunizveidota jauniešu organizācija “Nacionālā Jaunatnes Kustība” (vadītājs Toms Trofimovičs), kuŗai ir jau trīs vienības – Rīgā, Jēkabpilī un Kuldīgā. Kustības dalībnieki organizē aktivitātes, lai veicinātu jauniešu interesi par Latviju, kā arī regulāri piedalās dažādos ar mūsu valsts vēsturi saistītos sarīkojumos.

Doma laukumā amatpersonas piedalījās Barikāžu piemiņas uguns iedegšanā. Pulcējušies bija arī virkne jaunsargu. Uzrunātie jaunsargi stāsta, ka par barikādēm runā skolā un ģimenē:

“Skolā tiek runāts, un arī mani vecvecāki piedalījās barikādēs. Tā kā es eju Jaunsardzē, arī Jaunsardzē par to tiek stāstīts. Tiek stāstīti arī vēsturiski notikumi, kā tas viss notika. No vēstures notikumiem man vislabāk patīk tā sajūta un apziņa, ka mēs esam latvieši un mēs esam patrioti, un mēs bijām gatavi atdot savu dzīvību par mūsu valsti.”

“Es priecājos, kas es šodien varēju piedalīties šādā sarīkojumā. Skolā ļoti daudz stāstīts par barikādēm, jo mums kā jau jauniešiem ir jāzina, kas tas ir un kā tas notiek. Ģimenē arī pastāsta.”

“Mana māte ļoti cieši piedalījās šajā lietā. Viņa bija viena no tiem, kas nodrošināja ēdienu, nēsāja apkārt visur. Pati mājās taisīja visādas lietas, ko varēja, lai varētu nodrošināt visiem, kas tur cīnījās, ēdienu.”

Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece un Saeimas deputāti Barikāžu aizstāvjiem veltītajā ziedu nolikšanas ceremonijā pie Brīvības pieminekļa // Foto: LETA

Barikāžu mūzeja vadītājs Renārs Zaļais un Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece piedalās Barikāžu piemiņas uguns kura iedegšanā Doma laukumā

Nacionālo bruņoto spēku komandieris Leonīds Kalniņš (no kreisās) piedalās Barikāžu aizstāvjiem veltītajā ziedu nolikšanā kritušo piemiņas vietās Bastejkalnā.

Nacionālo bruņoto spēku Stāba orķestris

Kā cilvēki uztver ar diasporas atbalstu saistītās aktivitātes

24. janvārī Saeimā notika ārpolitikas debates. Tajās tika pārrunāti arī jautājumi par diasporu un atbalstu tai. Ārlietu ministrijas ārpolitikas ziņojumā par 2018. gadu šiem jautājumiem bija iedalīta īpaša vieta. Bija notikusi aptauja par to, kā cilvēki uztver ar diasporas atbalstu saistītās aktivitātes. Secinājumi:

* No 125 respondentiem *Twitter* aptaujā 58% uzskatīja, ka galvenokārt ir jāatbalsta tautieši Latvijā; 18% – ka nepieciešams īpašs atbalsts diasporai. *Galvenais secinājums, pie kuŗa nonācusi šīs aptaujas rezultātā, – cilvēki vēlas tādu valsti, kuŗā labi būtu visiem. *Daudzās pasaules valstīs cilvēki pat nesapņo par tādu dzīves līmeni, kāds ir pie mums. Tiesa, tajās latviešu diasporas parasti nav. *Neskatoties uz to, ko dara vai nedara citās valstīs, mums pašiem būtu nopietni jādiskutē par to, kādi ir mūsu mērķi, tālejošā stratēģija attiecībā uz diasporu. *Būtisks temats, par kuŗu ir vajadzīga plaša un nopietna diskusija sabiedrībā, – ko mēs vēlamies darīt ar Latvijas mazapdzīvotajām vietām? *Svarīgi, lai tie līdzekļi, kuŗi tiek piešķirti noteiktam mērķim, tiktu efektīvi un lietderīgi izlietoti.

Aicina piedalīties fotoizstādē “Mana Latvija”

Maskavas latviešu kultūras biedrība gatavojas īstenot projektu – organizēt Maskavā Starptautisku latviešu fotomākslinieku darbu izstādi “Mana Latvija”. Tajā aicināti piedalīties tautieši no visas pasaules valstīm, demonstrējot skaistas, profesionālas un kvalitatīvas krāsainas fotografijas, kuŗas atspoguļo Latvijas krāšņo dabu, arhitektūru un cilvēkus.

Foto: Latvia 100/Flickr

Fotokadri tiks palielināti 50x70 cm izmērā un rāmišos demonstrēti vienā no Maskavas izstāžu zālēm. Pēc tam tā varētu kļūt par ceļojošu izstādi un demonstrēta kā Krievijas reģionos, tā arī pasaules citās valstīs. Foto kadrus var sūtīt un sīkaku informāciju saņemt e-pastā: j.dambitis@inbox.lv vai pa tālruni +7903-515-95-43 *WhatsApp* vai *Viber*.

Maskavas tautieši pastaigājas pa latviešu vietām

Dodoties ekskursijā – lekcijā “Latvieši Maskavā”, Krievijā dzīvojošie tautieši nesen piedalījās jaukā, izzinošā pastaigā. Ekskursiju vadīja vēsturniece, doktore Jevgeņija Nazarova, kuŗa specializējas tieši Ziemeļvalstu un Baltijas izpētē, turklāt arī iestājusies latviešu kultūras biedrībā.

Maskavas latviešu kultūras biedrības valdes locekle Ilze Renga

SPILGTS CITĀTS

Neesam izturējuši pārbaudījumu ar pašnoteikšanos...

Vai patiesi? Kas to saka un kādā sakarībā? Izrādās – mūsu iemīļotais rakstnieks **Zigmunds Skujiņš**. Bet vispirms par grāmatu “Aplikācija par rakstnieku un laikmetu”, ko varot dēvēt par Zigmunda Skujiņa darbu kopsavilkumu, ko veidojusi rakstnieka meita Inga Skujiņa. Žurnāla *IR* lasām apskatu par šo grāmatu.

Lielākā daļa grāmatas vēsta par dzīvi padomju gados, kuŗos viņš sākumā strādāja par žurnālistu laikrakstā *Padomju Jaunatne* un žurnālā *Dadzis*, bet vēlāk nodevās rakstnieka darbiem, iegūdamas lasītāju mīlestību, citu literātu atzinību un galu galā arī LPSR Tautas rakstnieka godu. Grāmatā ir daudz aprakstu, kā tapa un kā kritika uztvēra pazīstamākos no Skujiņa darbiem: *Kolumba mazdēli*, *Fornarina*, *Sudrabotie mākoņi*, *Vīrietis labākajos gados*, *Jauna cilvēka memoriāls*, *Gulta ar zelta kāju* un *Miesas krāsas domino*, kas iekļauts Latvijas kultūras kanona paplašinātajā sarakstā.

Daudz literātūrvēsturniekiem vērtīgu atmiņu un pārdomu par Vili Lāci, Mirdzu Ķempi, Āriju Elksni. Plašākam interesentu lokam varētu būt saistošas atmiņas par laiku, kuŗā Skujiņš piestaigājis uz Komiteju kultūras sakariem ar tautiešiem ārzemēs, jo tur skapī ar stikla durvīm bija atrodams trimdā dzīvojošo literātu grāmatas, kas citādi nebija pieejamas.

Grāmatu dēļ gan nācies iziet cauri dažiem kabinetiem, un, lai tajos pavadītais laiks būtu pēc iespējas īsāks, viņš ņēmis līdzi meitu Ingu. Tieši pēc komitejas iniciatīvas sākās Skujiņa sarakste ar daudziem trimdas literātiem, un to, ka šī “draugošanās” tiek uzraudzīta, pēc Skujiņa vārdiem, vēstuļu rakstītāji labi apzinājušies. Taču padomju laikos tā bijusi vienīgā iespēja sazināties, un galu galā no sarakstes izauga 30 gadus ilgā draudzība ar Lielbritānijā dzīvojošo rakstnieku Gunaru Janovski.

IR Skujiņam uzdeva vairākus jautājumus un no viena sagaidīja šokējošu atbildi. **Grāmatas ievadā rakstāt, ka “20. gadsimta infekcija ir bailes”. Vai var droši teikt, ka šī grāmata rakstīta bez bailēm?** *Būšu izteicies neprecīzi. Bailes ir viens no pamatinstinktiem. Tās nav aņejamas ne 20., ne 21. gadsimtā. Drosme ir izcilība. Grāmatā es runāju par manipulēšanu ar bailēm, kas ir nekrietnība.*

Kas sagādāja grūtības, mēģinot noformulēt izjūtas un domas?

Man ir bailes par latviešiem. Manas smadzenes nespēj aptvert, kā viena un tā pati tauta tik pacilāti un patriotiski spēj nosvinēt savas valsts Simtgadi un tik stulbi savēlēt parlamentā afēristus. Citiem vārdiem, neizturēt pārbaudījumu ar pašnoteikšanos.

stāsta, ka pastaiga bijusi jau trešā šāda veida ekskursija: ar Latviju un latviešiem saistītu vietu ir tik daudz, ka visas vienā reizē apskatīt nav iespējams. Ekskursijas maršruts veidots tā, lai visas apskates vietas varētu izstaigāt kājām. Tāpēc svarīgi, lai tās būtu tuvu viena pie otras. Līdz ar to ekskursijas laikā iznācis “lēkāt laikā” starp dažādām 19. un 20. gadsimta desmitgadēm. Tomēr vairāk apskates vietu bija saistīts tieši ar pagājušā gadsimta pirmo pusi, kad Pirmā pasaules kara laikā Maskavā bija bēgļi no Latvijas un kad norisa Oktobra revolūcija, kur arī klāt bija latvieši. Interesanti, ka, piemēram, Maskavas kaučuka rūpnīca izveidojās uz ražotnes, kas bija evakuēta no Latvijas, bāzes. Apskatīts, kur dzīvoja Krišjānis Valdemārs un tāpēc tur iegriezās dau-

dzi viņa laikabiedri no Latvijas. Tāpat aplūkots nams, kur vēl senākos laikos skolu dibināja no Latvijas aizvestais Ernests Gliks. I. Renga saka: “Maskava ir pilna ar latviešu vietām, apskati vienu objektu, apēj ap stūri un tur atkal jau kaut kas ir.” Uz zinājuši arī, ka ne tikai Maskavā, visā Krievijā bijuši cieņā latviešu skolotāji, kas bija atzīti vācu valodas apguves speciālisti.

Darbu uzsāk Baltijas Kultūras fonds

No 2019. gada darbu ir uzsācis Baltijas Kultūras fonds, kas paredzēts kopīgiem kultūras projektiem starp Latviju, Lietuvu un Igauniju. 2018. gada 8. jūlijā triju Baltijas valstu kultūras ministri parakstīja līgumu par Baltijas Kultūras fonda dibināšanu. “Būtiski, ka iecere īstenota gadā, kad katra no mūsu valstīm atzīmēja sava valstiskuma simtgadi, tajā esam ar spožiem starptautiskiem projektiem apliecinājuši mūsu kultūras sadarbības spēku un nenovērtējamo nozīmi diplomātijā.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

BALTIC CULTURE FUND

Izstāde "Nepieradinātās dvēseles. Symbolisms Baltijas valstu mākslā" // Foto: Ansis Starks

Esam sekmīgi aizvadījuši Baltijas valstīm vēltīto Londonas grāmatu tirgu, guvuši plašu starptautiskās publikas ievērbu Baltijas valstu simbolisma mākslas izstādē Orsē mūzejā, sacīja kultūras ministre Dace Melbārde.

Baltijas Kultūras fonda mērķis ir veicināt Baltijas valstu kultūras sadarbību un stiprināt Igaunijas, Latvijas un Lietuvas kultūras starptautisko atpazīstamību, īstenojot kopīgus kultūras projektus un sarīkojumus, lai panāktu lielāku starptautisko ietekmi. Turpmāk ik gadu tiks izsludināts kultūras projektu konkurss, šogad pieteikumu iesniegšanas termiņš ir 2019. gada 20. maijs.

Partijas vienošanās par valdības deklarāciju

Ministru prezidenta amata kandidāts Krišjānis Kariņš (*Jaunā Vienotība*) pēc kārtējās sanāksmes žurnālistiem sacīja, ka politiķi ir faktiski vienojušies par valdības deklarāciju. 21. janvāra rītā partijas vēleir tiksies, lai "gramatiski izietu cauri tekstam", norādīja Kariņš. Viņš sagaida, ka līdz 21. janvāra vakaram visas topošās koalīcijas frakcijas varēs pieņemt arī oficiālus lēmumus par dalību valdībā. Kariņš pirmdien arī tikās ar Valsts prezidentu Raimondu Vējonī.

Kariņš sagaida, ka KPV LV izvirzīs jaunu ekonomikas ministra amatu kandidātu. KPV LV Saeimas frakcijas vadītājs Atis Zakatistovs norādīja, ka pašlaik frakcija par šo jautājumu nav lēmusi, bet varētu to darīt 21. janvārī. Viņš atturējās nosaukt iespējamus kandidātu vārdus. 18. janvāra pēcpusdienā partijas KPV LV politiķis Didzis Šmits atsauc savu kandidatūru uz ekonomikas ministra amatu.

16 nedēļu ilgais valdības veidošanas process beidzies, un 23. janvārī notika balsojums Saeimā par Krišjāņa Kariņa valdības apstiprināšanu. Nākamā valdība jau tagad kļuvusi par rekordisti kā visvairāk izveidotā pēc neatkarības atjaunošanas. Piecas partijas 21. janvārī devušas jāvārdus kopīgam darbam valdībā un sagatavojušas valdības deklarāciju, kuŗu parakstīja īsi pirms balsojuma.

(Vairāk lasiet S. Benfeldes rakstā 11. lpp.)

Reemigrācijas projekta īstenošanas gaitā atgriezušies 346 cilvēki

Daudzas aktivitātes diasporas politikas atbalstam kavējas, jo nav pieņemts šī gada valsts budžets. Pērn dažādām aktivitātēm tika atvēlēti 1,8 miljonus eiro liels finansējums, bet šogad tam bija paredzēti 3,4 miljoni eiro. Kavējas arī līdzekļu piešķiršana reemigrācijas pilotprojektam, kuŗa darbības rezultātā pērn Latvijā uz dzīvi no ārvalstīm atgriezušies 346 cilvēki. Tā kā nav apstiprināts 2019. gada budžets, vairākām ministrijām Diasporas likumā ietvertajiem pasākumiem un aktivitātēm no 1. janvāra nav pieejams ieplanotais finansējums. Izglītības un zinātnes ministrijas situācija ir kritiska, lai spētu īstenot gan pašreizējās aktivitātes, gan tās, kas iestrādātas Diasporas likumā. Līdz februāra beigām valdībā tiks iesniegti grozījumi 12 nozaru normatīvos, lai īstenotu Diasporas likumā noteiktos atbalsta pasākumus reemigrantiem.

Sākusies pieteikšanās vasaras skolai diasporas jauniešiem

Latvijas Universitāte sadarbībā ar Latviešu valodas aģentūru un Izglītības un zinātnes ministrija sāk pieteikuma pieņemšanu uz Latviešu valodas un kultūras vasaras skolu 2019 diasporas jauniešiem. Šobrīd pieteikumi tiek pieņemti tikai no tiem, kam nav latviešu valodas priekšzināšanu (A1 līmenis). Grupā paredzēti līdz 13 cilvēkiem. Dalībnieku vecums no 18 līdz 30 gadiem. Piesakoties ir jāaizpilda pieteikuma veidlapa un jāuzraksta motivācijas vēstule.

Šajās LU mājaslapās jūs atradīsiet visu informāciju par Latviešu valodas un kultūras vasaras skolu 2019 diasporas jauniešiem (datumus, programmu, pieteikuma veidlapu).

Ārvalstis – 370 000 valsts piederīgo

Saeimas Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisijas sēdē Ārlietu ministrijas (ĀM) parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa-Lukaševica, informējot par diasporas politikas virzieniem, deputātiem skaidroja, ka ārvalstīs, galvenokārt Eiropā un Ziemeļamerikā, dzīvo 370 000 Latvijas valsts piederīgo. "Tāpēc diasporas politika ir ļoti nozīmīga un aptver daudzus kontinentus," teica parlamentārā sekretāre. Z. Kalniņa-Lukaševica uzsvēra, ka no 2019. gada 1. janvāra spēkā ir Diasporas likums un tajā ir noteikti četri galvenie diasporas politikas virzieni: latviskās identitātes stiprināšana, atbalsts pilsoniskai un politiskai aktivitātei, sadarbība un iesaiste ekonomikā, zinātnē un valsts pārvaldē un atbalsts reemigrācijai tiem, kas vēlas atgriezties.

Pētījums "Latvijas zinātnieki pasaulē: sadarbības tīkli un iespējas"

Latvijas zinātnes diaspora ir ieinteresēta sadarbībā ar zinātniekiem Latvijā – tā secināts pētījumā "Latvijas zinātnieki pasaulē: sadarbības tīkli un iespējas". 67% aptau-

jas dalībnieku pauduši lielu interesi sadarboties ar Latvijas zinātniekiem, savukārt 25% norāda, ka interese sadarboties būs atkarīga no konkrētiem apstākļiem.

Pētījumā identificēti vairāk nekā 600 Latvijas zinātnieku 40 valstīs. No tiem 350 zinātnieki piedalījās aptaujā par diasporas savstarpējo sadarbību un sadarbību ar zinātniekiem Latvijā. Uz aptaujas jautājumiem pilnībā atbildēja 234 zinātnieki 30 valstīs. Kā savus sadarbības partnerus viņi minējuši aptuveni 800 Latvijas izcelsmes zinātniekus Latvijā un pasaulē. Pētījumā izmantota inovatīva sociālo tīklu izpētes metodoloģija, kā arī tīkla karšu vizualizācija.

Andris Liepa kļuvis par Uzbekistānas Lielā teātra baleta trupas vadītāju

Baletdejojotājs un baletmeistars Andris Liepa nesen kļuvis par Uzbekistānas Ališera Navoiji Valsts akadēmiskā Lielā teātra baleta trupas vadītāju, sociālajā tīklā Facebook paziņojis teātris. Uzbekistānas plašsaziņas līdzekļi vēstī, ka Liepa Taškentā ieradīs jau oktobrī. Decembrī Uzbekistānas Lielajā teātrī pirmizrādi piedzīvoja divi Liepas iestudēti viencēliena baleti – Nikolaja Rimskā-Korsakova "Šeherezāde" un Igora Stravinskā "Ugunspuņš". Abi iestudējumi Taškentā skatāmi vienā izrādē.

Andris Liepa ir leģendārā latviešu baletdejojāja Māra Liepas dēls. Tāpat kā tēvs, savu karjeru viņš veidojis Krievijā. 1999. gadā Andrim Liepam par īpašiem nopelniem tika piešķirta Latvijas pilsonība. 2007. gadā viņš tika iecelts par Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieku.

LNVM saņēmis vērtīgu dāvinājumu

18. janvārī Latvijas Nacionālais vēstures muzejs saņēma vērtīgu krājuma papildinājumu: viena no 39 Latvijas valsts dibinātājiem – agronoma un politiķa Viļa Gulbja (1890 -1942) apbalvojumus, fotografijas un personas dokumentus. Tos muzejam uzdāvināja Ņujorkā (ASV) dzīvojošā Viļa Gulbja meita Elga Marija Čače ar sava pilnvarotā advokāta Matīsa Dāvja Kukaiņa starpniecību.

Vienošanos par dāvinājumu LNVM direktors Arnis Rādiņš un

VĒSTNICĪBU ZIŅAS

LATVIJA. 2019. gada 15. janvārī Rīgā Latvijas Ārlietu ministrija sadarbībā ar Latvijas vēstniecību Japānā un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru (LIAA) rīkoja semināru "ES – Japānas Ekonomisko partnerattiecību nolīgums (EPA) un biznesa iespējas Japānā". Semināra mērķis bija informēt uzņēmējus par pērnā gada vasarā noslēgto EPA, kas stāsies spēkā 2019. gada 1. februārī, un iespējām, kādas tas sniegs Latvijas uzņēmējiem. Semināru atklāja Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andris Pelšs un Latvijas vēstniece Japānā Dace Treija-Masi, savukārt ar prezentāciju par Japānu kā pievilcīgu eksporta tirgu uzstājās LIAA pārstāvēniecības Japānā vadītāja.

ZVIEDRIJA. 12. janvārī Edsvīkas izstāžu zālē Stokholmā tika atklāta Zviedrijā dzīvojošo latviešu mākslinieku izstāde "Ar saknēm Latvijā" (*Med rötter i Lettland*). Tās atklāšanā vēstnieks Margērs Krams uzsvēra izstādes nozīmi, pulcējot tik daudzus un dažādus Zviedrijā dzīvojošos dažādu žanru māksliniekus. Vēstnieks atzīmēja, ka šim projektam ir svarīga vieta gan latviešu kopienas kultūras dzīvē, gan visas Latvijas kultūrvēstures kontekstā. Izstādē redzamās gleznas, fotogrāfijas, tekstila un tēlniecības darbi aicina uz sarunu, domu apmaiņu, redzējuma paplašināšanu. Kā norāda izstādes nosaukums – tas ir arī mēģinājums atrast mākslinieku daiļrades latviskās saknes.

IGAUNIJA. 16. janvārī Latvijas vēstnieks Igaunijā Raimonds Jansons Tartu Rotālietu muzejā atklāja izstādi "Latviešu rotālietas". Ar šo izstādi Tartu Rotālietu muzejs atzīmē Latvijas Simtgadi, piedāvājot apmeklētājiem iepazīt rotālietas, kas pricējušas Latvijas bērnu jau kopš 20. gadsimta sākuma. Izstāde veidota sadarbībā ar Latvijas Nacionālo vēstures muzeju, kas nodrošinājis izstādei vairāk nekā sešdesmit latviešu tautas kultūru un dažādu laikposmu raksturojošu rotālietu eksponātus.

BALTKRIEVIJA. 11. janvārī Polockas mākslas galerijā tika atklāta Latvijas Mākslas akadēmijas tekstila nodaļas vadītājas Ievas Krūmiņas personalizētā "Zaudejot gravitāciju". Jau trešo gadu pirmā Latvijas mākslinieku izstāde Vitebskas apgabalā tiek atklāta Polockas mākslas galerijā. Ievas Krūmiņas izstāde turpina šo tradīciju. Izstādes atklāšanā piedalījās Latvijas Republikas konsulāta Vitebskā vadītājs Uģis Skuja, kuŗš savā uzrunā atzīmēja, ka tradīcija sākt izrādīt Latvijas mākslinieka darbus Vitebskas apgabalā, tieši Polockas mākslas galerijā, ir jau sevi pierādījis kā dzīvotspējīgu, un īpaši iepriecina, ka tā izveidojusies Polockā, kuŗa ir viena no aktīvākajām Latvijas sadarbības pilsētām Vitebskas apgabalā.

NORVĒGIJA. 17. janvārī Latvijas, Lietuvas un Igaunijas vēstniecības Oslo sadarbībā ar Norvēģijas aizsardzības pētniecības institūtu (*Norwegian Institute for Defence Studies /IFS*) rīko semināru "Digitālās aizsardzības īstenošana. Kiberdrošības loma drošības stratēģijās." Baltijas un Ziemeļvalstu eksperti diskutēs par pašreizējo situāciju, dalīsies pieredzē un prognozēs attiecībā uz netradicionālo draudu attīstību.

advokāts Matīss Dāvis Kukainis parakstīja izstādē "Latvijas gadsimts", valsts dibinātāju portretu ielokā.

Cēsis, iespējams, pretendēs uz Eiropas kultūras galvaspilsētas titulu iegūšanu

Cēsis sevi uzskata par spēcīgu pretendentu uz Eiropas kultūras galvaspilsētas titulu, tādēļ pilsēta apsver iespēju pretendēt uz šo titulu 2027. gadā, stāstīja "Vidzemes koncertzāle" valdes locekle Ilona Asare.

Viņa stāstīja, ka 2027. gadā Eiropas kultūras galvaspilsēta būs kāda no pilsētām Latvijā un Portugālē. Lai arī vēl oficiāli nav izziņota pilsētu pieteikšanās šim titulam, no Portugales jau sešas pilsētas ir paziņojušas par tendēšanu uz Eiropas kultūras galvaspilsētas titulu 2027. gadā. Ja Cēsis pretendēs uz šo titulu, tad šī būs jau otrā reize, kad pilsēta centīsies kļūt par Eiropas kultūras galvaspilsētu. Pirmajā reizē Cēsis kopā ar Liepāju un Rīgu 2009. gadā pretendēja uz Eiropas kultūras galvaspilsētas 2014. gada titulu un, kā zināms, šo titulu ieguva Rīga.

Mūziķis Vairis Nartišs nes Latvijas vārdu pasaulē

Mūziķis, pušaminstrumentu un to aksesuāru izgudrotājs un uzņēmējs Vairis Nartišs turpina Latvijas sasniegumus mūzikā, kļūs-

tot par leģendārā pušaminstrumentu ražotāja *Vincent Bach* oficiālo mākslinieku. Nartišs ir pirmais metalla pušaminstrumentālists Baltijā ar šādu godu, un, neapšaubāmi, tas ir būtisks sasniegums visai Latvijas mūzikas pasaulei. *Vincent Bach* ir konsorcijs *Conn-Selmer* daļa ar, gluži kā Latvijai, nu jau 100 gadu vēsturi, kas nosaka pasaules metalla pušaminstrumentu ražošanas noteikumus. Nartišs atzīst, ka mūzika ir viņa sirdslieta un viņš labāk nekā jebkuŗš cits zina, cik daudz katram mūzikantam nozīmē viņa instrumenti. "Kļūt par *Vincent Bach* oficiālo mākslinieku ir liels pagodinājums, ar kuŗu es ļoti lepojos ne tikai tāpēc, ka tas man kā mūzikas entuziastam ir jauns izaicinājums, bet arī tāpēc, ka Latvija ir pierādījusi, ka var likt tās mūzikai skanēt visā plašajā pasaulē," norāda mūziķis.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Kad “asins stingst”: Tramps/Putins un NATO

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Krievijas prezidenta Vladimira Putina ilggadējais preses sekretārs Dmitrijs Peskovs devis plašu interviju, kas publicēta populārās nedēļas avīzes *Argumenti i Fakti* (metiens – 1 miljons eks.) divos numuros. Starp citu, Peskovs stāstīja par sava šefa darba dienu: izrādās, ka Kremli vislielākā rošība notiek ap pulksten 11 vakarā. Uz jautājumu, vai Putins reizēm lamāties, lietojot t. s. “mātes vārdus”, Peskovs atteicās atbildēt, taču pieminēja, ka prezidents, “kā katrs normāls mužiņš, var paust savu negatīvo attieksmi par kādu cilvēku vai procesu, turklāt tā, ka asins stingst”.

Asins stingst... Izteiksmīga metafora. Pie tās mēs atgriezīsimies. Pie reizes: tas ir tas pats Dmitrijs Peskovs, kas savulaik sarunā ar Trampa advokātu Malku Koenu apsprieda jautājumu, kā nodrošināt Krievijas valdības atbalstu

Trump World Tower augstceltnes būvei Maskavā.

Tas ir jau pasens fakts, ko vērts atgādināt, runājot par teju jau nesaraucamo saiti, kas Donaldu Trampu cieši saista ar Vladimiru Putinu. Kaut kas tik liktenīgs, ka “asins stingst”...

15. janvāri laikrakstā *New York Times* Pīters Beikers atgādināja, ka Tramps un Putins bija tikušies piecas reizes, un ik reizi, īpaši Helsinkos, Baltā nama saimnieks bija parūpējies par to, lai saruna ar Kremļa saimnieku notiktu zem četrām acīm, divatā, bez lieciniekiem, un lai amerikāņu tulcei viņas piezīmju bločiņš tiktu atņemts. “Tik debesis vien zina”, par ko tika spriests.

14. janvāri Rietumu pasauli satrauca – “asins stingst” – tai pašā *New York Times* publicētais raksts par to, ka Donalds Tramps arvien biežāk “apsver iespēju” Savieno-

tajām Valstīm izstāties no NATO aliances. Trampa vēlme atbrīvoties no NATO “nastas”, kas noslogojot ASV finanses, jau pērnvasar radusi stipras bažas Vašingtonas administrācijas aprindās, un īpaši toreizējais ASV aizsardzības ministrs Matiss un Boltons – prezidenta padomnieks nacionālās drošības jautājumos – pūlējās, lai ASV stratēģija paliktu nemainīga, ne ar vārdu nepieņemot izstāšanās varbūtību, kas “drastiski samazinātu Vašingtonas ietekmi Eiropā un varētu stiprināt Krieviju uz gadu desmitiem”.

Te jau, var teikt, tas suns aprakts, te paveras lodziņš uz tiem pieciem Trampa un Putina “randiņiem”.

Fox News TV ir vienīgais amerikāņu raidītājs, kas tuvs Donalds Trampa sirdij, un 17. janvārī tur notika diskusija, kuŗā tika

apšaubīts, vai NATO līguma (statūtu) 5. pants jāattiecinā uz Baltijas valstīm.

Un te nu man gribas paust savu viedokli: ja pirmskaŗa Latvijas spoŗākais brīdis bija valsts neatkarības proklamēšana 1918. gada 18. novembrī, tad atjaunotās Latvijas spoŗākais brīdis ir un paliek 2006. gada 28. novembris, kad tika atklāts NATO “Rīgas samits” un uz Latvijas galvaspilsētas vēsturiskā silueta fona sastājās šīs aliances dalībvalstu vadītāji – pirmām kārtām ASV prezidents Dŗordŗs Buŗš un Vaira Viķe-Freiberga pašā centrā. Būt NATO dalībvalstij ir Latvijas droŗības ķīla, un ASV ir šīs aliances pamata balsts, bez kuŗa, var teikt, “asins stingst”.

Telavivas avīze *Haaretz* nemil Izraēlas premjērmīnīstru Netanjahu un, var teikt, ir par ko viņu nemīlēt. Taču 16. janvārī Daniēls

ŗapiro ŗai avīzē raksta: “Kad Izraēlas armijās jaunais ģenerālstāba priekŗnieks ģenerālleitnants Avīvs Kohavī stāties amatā, viņam jādara viss, lai pierunātu Benjaminu Netanjahu, lai tas izmantotu savu ietekmi uz Donaldu Trampu, lai atrunātu viņu no iedomas izstāties no NATO, jo ŗāda varbūtība stipri iedragātu Izraēlas droŗību, ŗemot vērā, cik plaŗi sazarots ir amerikāņu militāro bazu tīkls Tuvo Austrumu reģionā, “cik svarīga līdzsvaram” Vidusjūrā ir ASV Sestā flote pretstatā Krievijas milzu bazei Sīrijā. Visas ASV aktivitātes ŗai reģionā notiek vienotas NATO stratēģijas ietvaros. Izraēla nav ŗīs aliances dalībvalsts, bet atzīta kā NATO partnere. Tātad ŗai aspektā Izraēlas un Latvijas baŗām ir līdzīgs pamats. Lai “asins nestingst”.

KĀRLIS STREIPS

1991. gada 13. janvārī sēdēju dzīvoklī Vaŗingtonas priekŗpilsētā Amerikā un skatījos televīziju. Skatījos, kā Padomju savienības spēki uzbrūk lietuvieŗiem, kuŗi cenŗas nosargāt Viļņas televīzijas torni, zvanīju mammai Čikāgā un izmīsis raudāju: “Viņi brauc cilvēkiem pāri ar tankiem!” Mamma centās mani mierināt, bet velti. Tas bija briesmīgi.

Nākamajā dienā pusslodzes darbs Amerikas latvieŗu apvienībā, kur strādāju paralēli maģistra grada mācībām Merilendas universitatē, kļuva par pilnas slodzes darbu. Zinājām, ka, reaŗējot uz notikumiem kaimiņvalstī, latvieŗi ap valstij svarīgām celtnēm sākuŗi veidot barikādes. No laukiem brauca smagā tehnika, furgoni ar baļķiem un akmeņiem, tie veda visu, kas bija vajadzīgs barikāŗu celŗšanai. Procesu vadīja cilvēki toreizējās Augstākās padomes namā, daŗs prasmīgāks, cits ne tik veikli. Bija ziemas spelgonis, Doma laukumā cilvēki kūra ugunsurus, lai sasildītos. Citi tiem, kuŗi bija uz barikādēm, nesa karstu tēju un ēdamo. Doma baznīca bija atvērta, tur cilvēki varēja sasildīties un atpūsties, tur arī bija ierīkota lazarete, ja nu gadījumā būs ievainotie. Tobrīd nebija. Pirmie nāves gadījumi Rīgā bija nedēļu vēlāk, 20. janvārī, kad notika apŗaude pie Padomju Latvijas Iekŗlietu ministrijas. Gāja bojā divi milīči, kuŗi ministriju sargāja, gāja bojā kinoreŗisors Gvido Zvaigzne un operators Andris Slapiņŗ, kuŗi filmēja notiekoŗo, gāja bojā kāds jaunietis, kuŗam vienkārŗi gadījās būt neistā vietā, neistā brīdī. ŗo notāru rakstu baido notikumu 28. gadadienā. Visā Latvijā izkārta valsts karogi, lai to

pieminētu. ŗodien, atŗķīribā, piemēram, no 18. novembra, karogu izkārŗana nebija obligāta, tomēr, kad gāju uz veikalu, pamanīju, ka karogi bija pie it visām mājām Rīgas centrā, kur dzīvoju.

Amerikā, Latvieŗu apvienības birojā, mēs, darbinieki, noorganizējam diennakts deŗūras. Birojā bija teleksa aparāts, kāds mūsdienās ir uzskatāms gluŗi par archaismu. Mums arī, protams, bija telefons. Es tobrīd jau gadu biju dzīvojis Latvijā, un Tautas fronteī, kur es piepalīdēju ar dažādiem darbiņiem, bija “savējie” Latvijas telefona centrālē, kuŗi zvanu uz ārzemēm varēja savienot daŗu minūŗu laikā – nevis trīs dienu laikā, kā tas bija parasti. Tādas mums arī bija Amerikā, un bieŗi vien Amerikas telefona operatore mums un Latvijai novēlēja veiksmi. Vienā svētdienas rītā, kad es neizgulējos un pagalam noŗņurcis ierados baznīcā, mācītāja speciāli aizlūdza par Baltijas valstīm un to nākotni. Tas bija iedvesmoŗoŗi.

Patiesībā uzbrukums pret Baltijas valstīm nosacīti sākās jau pāris nedēļas pirms asins izliŗšanas Viļņā un apŗaudes Rīgā. Jau 1991. gada 1. janvārī tā dēvētie OMON spēki pēc Latvijas Kompartijas rīkojuma ieņēma Preses namu, kur tobrīd strādāja visu okupētās Latvijas laikrakstu un ŗurnālu redakcijas, padzina visus, izņēmot tos, kuŗi strādāja pašas Kompartijas vai komjauņatnes laikrakstos. Daŗi atrada citas drukāŗanas iespējas, citi bija spiesti izdoŗanu pārtraukt. 4. janvārī Rīgā ieradās grupa no PSRS iekŗlietu ministrijas, un trīs dienas pēc tam PSRS aizsardzības ministrs Dmitrijs Jazovs izdeva pavēli uz Baltiju no-

sūtīt desanta karāspēka vienības. 8. janvārī augstas amatpersonas no PSRS Aizsardzības ministrijas slepus ieradās Rīgā, lai, it kā, nodroŗinātu ikgadējo iesaukumu PSRS bruņotajos spēkos. Latvijā darbojās Sievieŗu komiteja, kuŗa darīja visu iespējamo, lai Latvijas puŗīŗiem palīdētu slapstīties no iesaukŗanas armijā. Padomju savienības karŗ Afganīstanā jau bija beidzies, taču latvieŗi zināja, ka armijā pret viņiem – baltieŗiem – citi izturēŗies ar lielu un vardarbīgu attieksmi.

Visas trīs Baltijas valstis tobrīd jau bija pieteikuŗas neatkarību, bet Maskava visstingrāks vērsās pret Lietuvu, kuŗa pirmā tā izdarīja. 10. janvārī Michails Gorbačovs Lietuvas parlamentam nosūtīja ultimātu, pieprasot visu jaunpieņemto konstitucionālo aktu atcelŗanu. Rīgā tā dēvētā Interfronte, kuŗa vienoja neatkarības pretiniekus, sarīkoja nesankcionētu mītiņu, pieprasot Ivara Godmaņa valdības atkāŗŗanos, kā arī neveiksmīgi cenŗoties ielauzties Ministru padomes ēkā. Pleskavas gaisa desantā tika izsludināts paaugstināts gatavības stāvoklis. 12. janvārī Tautas fronte izsludināja Vislatvijas tautas manifestāciju nākamajā dienā, lai atbalstītu valdību. Taču 13. janvārī tauta pamodās! Sākās barikāŗu celŗana, un 13. janvāra pēcpusdienā pusmiljons cilvēku pulcējās Daugavas krastmalā, lai paustu atbalstu lietuvieŗiem un apstiprinātu gatavību turpināt ceļu neatkarības virzienā.

Nākamajā dienā OMON spēki uzbruka barikāŗu aizstāvjiem uz Vecmīlgrāŗva un Brasas tiltiem, apŗaudot un dedzinot maŗinas un piekājuot cilvēkus, kuŗi pagadījās pa rokai. Uz Vecmīl-

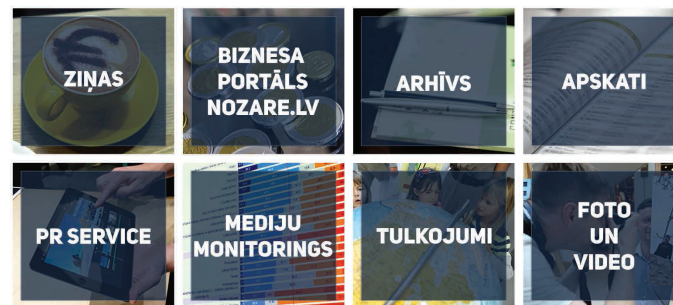
grāŗva tilta, ne tajā pašā, bet divas dienas vēlāk nogalināts ŗoferis vārdā Roberts Mūrnieks. Visu ŗo laiku Maskava acīmredzot cerēja, ka pasaule notiekoŗo Baltijā nepamanīs, jo īsi pirms tam bija sācies Amerikas pirmais karŗ Irākā. Pamanīja gan! Augstākās padomes preses centrā barikāŗu laikā bija pierēģīstrēti vairāki simti ārvalstu ŗurnālistu, kuŗi ik dienu sniedza informācija masu medijiem visā pasaulē. Amerikas telekompānijas ŗurnālistus lielākoties sūtīja no Maskavas, kur tiem bija savas centrāles. Salīdzinoŗi mazajā un joprojām okupētajā Rīgā pastāvīgu ārvalstu ŗurnālistu nebija, bet barikāŗu laikā te viņu bija papildnam.

Galvenais, ko vēlos uzsvērt – cik ļoti vienota Latvijas tauta tobrīd bija! Manifestācija pie Daugavas nebūt nebija vienīgā, Atmodas laikā rēgulāri pulcējās tūkstoŗiem un simtiem tūkstoŗi cilvēku. Augstākās padomes vēlēŗanās 1990. gadā, kad tika ievēlēts tas deputātu sastāvs, kas

pasludināja Latvijas neatkarību, piedalījās 82,1% balsstiesīgo Latvijas iedzīvotāju. Vēl lielāka daļa piedalījās pirmajās Saeimas vēlēŗanās pēc neatkarības atjaunoŗanas – 89,9 procenti devās pie urnām, no 23 partiju un apvienību sarakŗtiem mandātus nodroŗināja astoņiem. Sestajās Saeimas vēlēŗanās 1995. gadā piedalījās 71,9, septītajās – apmēram tikpat daudz, bet pērn, 13. Saeimas vēlēŗanās, vairs tikai 54,6 procenti balsstiesīgo pilsoņu.

Barikāŗu un Atmodas laikā dzīve lielam vairumam cilvēku mūsu valstī bija sareŗģīta, lai neteiktu smagāks: bija pārtikas deficīti un vispārīgs trūkums, taču tauta teica: “Kaut pastalās, taču neatkarīgā valstī!” Patlaban mūsu Latvija ir krietni turīgāka, pat dzirdēts sakām, ka nekad Latvijā cilvēki nav dzīvojuŗi tik labi kā ŗodien. Vai tas patriotisma gars un tā vienotība, kāda bija Atmodas laikā un uz barikādēm, ir pazudusi uz neatgrieŗanos?

PAR BARIKĀDĒM

LETA
nacionālā informācijas aŗentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

MĀRIS BINDERS

(Turpināts no Nr.2)

Pēteris Vasks

Apvienotā Karaliste

26. janvāris Pēteris Vaska mūziku atskaņo Genesis Orchestra. Cadogan Hall, London

13. februāris Pēteris Vasks, "Cantabile", atskaņo BBC Symphony Orchestra. Barbican Hall, London

13. februāris Pēteris Vasks, "Musica serena", atskaņo University of York Chamber Orchestra. University of York, York

27. februāris Pēteris Vaska mūziku atskaņo orķestris "United Strings of Europe". Conway Hall, London

7. marts Pēteris Vasks "Plainscapes", atskaņo "Argenta Trio". St John's Smith Square, London

Kīna

16. marts Pēteris Vasks, "The Fruit of Silence", atskaņo Xi'an Symphony Orchestra. Xi'an Concert Hall, Xi'an

Libāna

23. februāris Pēteris Vaska mūziku atskaņo orķestris "United Strings of Europe". American University, Beirut

Vācija

27. janvāris Pēteris Vasks, "The Fruit of Silence", atskaņo Städtisches Orchester Delmenhorst.. St. Cyprian und Cornelius, Ganderkesee

9. februāris Pēteris Vasks, "Donna nobis pacem", izpilda NDR Chor un ērģelnieks Thomas Cornelius. Elbphilharmonie, Hamburg

23. februāris Pēteris Vasks, "Da pacem, Domine", atskaņo Kammerorchester Stuttgart der Neuapostolischen Kirche, Reutlingen

24. februāris Pēteris Vasks, "Da pacem, Domine", atskaņo Kammerorchester Stuttgart der Neuapostolischen Kirche, St. Laurentius, Bietigheim-Bissingen

17. marts Pēteris Vasks, "The Fruit of Silence", izpilda koris "Berliner Cappella". Philharmonie, Berlin

24. marts Pēteris Vasks, "Prayer", atskaņo orķestris "Freies Landesorchester Bayern". St. Joseph, München

30. marts Pēteris Vasks, 3. simfonija, atskaņo orķestris "Hessisches Staatsorchester Wiesbaden". Staatstheater, Wiesbaden

Iveta Apkalna

Ungārija

19. marts Iveta Apkalna un Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, dirigents Mariss Jansons. Müpa, Budapest

Vācija

24. februāris Iveta Apkalna un VAK "Latvija", dirigents Māris Sirmais. Elbphilharmonie, Hamburg

Baiba Skride

Apvienotā Karaliste

30. janvāris Baiba Skride un Bournemouth Symphony Orchestra. Lighthouse, Poole, Dorset

31. janvāris Baiba Skride un Bournemouth Symphony Orchestra. University Great Hall, Exeter

20. februāris Baiba Skride. Wigmore Hall, London

ASV

24., 26., 27. janvāris Baiba Skride un Houston Symphony Orchestra. Jones Hall, Houston, TX

10. marts Skride Quartet (Baiba Skride, Lauma Skride). New York Town Hall, NY

14. marts Skride Quartet (Baiba Skride, Lauma Skride). Kreeger Museum Washington, DC

15. marts Skride Quartet (Baiba Skride, Lauma Skride). Doheny Mansion, Los Angeles, CA

16. marts. Skride Quartet (Baiba Skride, Lauma Skride). Palm Springs, CA

17. marts Skride Quartet (Baiba Skride, Lauma Skride). Christ the King Catholic Church Oklahoma, Oklahoma City, OK

Austrija

12. februāris Baiba Skride. Haus der Musik Innsbruck

14. februāris Baiba Skride. Festspielhaus St. Pölten

Norvēģija

21. marts Baiba Skride un Oslo-Filharmonien. Oslo Konserthus

Ungārija

13. februāris Baiba Skride. Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, Budapest

Vācija

15. februāris Baiba Skride. Orangerie Herrenhausen, Hannover

16. februāris Baiba Skride. Konzert Theater Coesfeld

17. februāris Baiba Skride. Robert-Schumann-Saal im Museum Kunstpalast, Düsseldorf

19. februāris Baiba Skride. Muziekgebouw Frits Philips Eindhoven

27., 28. februāris, 1. marts Baiba Skride un Münchner Philharmoniker. Philharmonie Gasteig, München

Vineta Sareika

Apvienotā Karaliste

17. marts Vineta Sareika un Artemis Quartet. South Bank Centre, London

Beļģija

18. marts Vineta Sareika un Ar-

temis Quartet. Flagey, Studio 4, Brussels

Dānija

21., 22. februāris Vineta Sareika un Artemis Quartet. Louisiana Museum of modern art, Humlebæk

26. februāris Vineta Sareika un Artemis Quartet. Musikkens hus, Aalborg

Itālija

11. marts Vineta Sareika un Artemis Quartet. Teatro della Pergola, Saloncino, Florence

12. marts, Vineta Sareika un Artemis Quartet. Naples

Nīderlande

19. marts, Vineta Sareika un Artemis Quartet. Tivoli Vredenburg, Utrecht

20. marts, Vineta Sareika un Artemis Quartet. Muziekgebouw, Eindhoven

Šveice

15. marts Vineta Sareika un Artemis Quartet. LAC Teatrstudio, Lugano

Vācija

28. janvāris Vineta Sareika un Artemis Quartet. Prinzregententheater, München

28. februāris Vineta Sareika un Artemis Quartet. Alte Oper, Frankfurt

23. februāris Vineta Sareika un Artemis Quartet. Elbphilharmonie, Hamburg

Zviedrija

23. februāris, Vineta Sareika un Artemis Quartet, Konserthuset, Stockholm

27. februāris, Vineta Sareika un Artemis Quartet, Palladium Malmö

Magdalēna Geka

Francija

27. janvāris Magdalēna Geka un "Trio Sōra". Auditorium Museum, Grenoble

26. februāris Magdalēna Geka un "Trio Sōra". Auditorium of

the Musée des Abattoirs, Toulouse

19. marts Magdalēna Geka un "Trio Sōra". Toulon Opera

21. marts Magdalēna Geka un "Trio Sōra". Petit Palais, Paris

23. marts Magdalēna Geka un "Trio Sōra". Auditorium de La Sorbonne, Paris

Ksenija Sidorova

Apvienotie Arābu Emirāti

21., 22. marts Ksenija Sidorova. Dubai Opera House, Dubai

Apvienotā Karaliste

6. februāris Ksenija Sidorova un London Chamber Orchestra. Cadogan Hall, London

14. marts Ksenija Sidorova un Liverpool Philharmonic Orchestra, Liverpool Philharmonic Hall, Liverpool

Spānija

3. februāris Ksenija Sidorova. Auditorio De Zaragoza, Zaragoza

Vācija

27. janvāris Ksenija Sidorova. Audimax Der Universität, Regensburg

28. janvāris Ksenija Sidorova. Kongresszentrum Heinrich-Lades-Halle, Erlangen

Skyforger

Apvienotā Karaliste

23. marts Hammerfest, North Wales

Somija

8. februāris Ääniwalli, Helsinki

MĒNEŠA PRIEKŠMETS

Vēstules
no ārzemēm

Gandrīz katram latvietim, kuŗš dzīvojis padomju Latvijā, ir atmiņas par "aizokeana radu" sūtītām vēstulēm un pakām. Padomju okupācijas varas kontroles apstākļos kaŗa laikā izšķirtie radi un draugi varēja uzturēt kontaktus galvenokārt caur vēstulēm. Apzinoties padomju režīma nelabvēlīgo attieksmi pret komunikāciju ar Rietumiem, pirmajos pēckara gados rakstiskā saziņa notika ļoti piesardzīgi, lai tiešā tekstā neatklātu cilvēku likteņus, atrašanās vietas vai saiknes ar vēstulju autoriem. Ārzemju radu un draugu sūtītās paciņas daudziem padomju režīmā dzīvojošajiem palīdzēja atvieglināt

grūtos materiālos apstākļus. Informācijas apmaiņa ļāva saglabāt dzīvo saikni starp latviešiem okupētajā Latvijā un brīvajā pasaulē.

Mūzeja "Latvieši pasaulē" krājumā glabājas vēstules, pastkartes un citas lietas, kas liecina par kontaktiem starp latviešiem Padomju Savienības okupētajā Latvijā un ārzemēs.

Skolotāji Pēteris un Auguste Grāviši ar meitu Ilgu Otrā pasaules kaŗa beigās no Sausnējas pagasta devās bēgļu gaitās. Viņi nonāca Hanoverē, Vācijā.

Jau 20. gadsimta 50. gados viņi sāka sarakstīties ar radniekiem Latvijā. Dažkārt vēstules tika sūtītas radniekiem laukos, tie tās pārrakstīja un nosūtīja pārējiem radiem. Vēstulēs aprakstīti dzīves apstākļi,

Grāvīšu vēstules radiem Latvijā
1959-1984

ikdienas prieki un bēdas, dažādi ģimenei svarīgi notikumi. Dažkārt vēstulēs bija citēta dzeja, stāstītas atmiņas no Latvijas laikiem un paustas ilgas pēc tēvzemes, kā arī izteikta pateicība par sūtījumiem. Sarakste turpinājās līdz Augustes Grāvītes aiziešanai mūžībā 1984. gadā.

Bruno Rullis Anglijas imigrantu nometnē raksta Ziemsvētku kartītes Vācijā un Latvijā palikušajiem draugiem un radiem, 1947. gads

Radi cits citam sūtīja arī paciņas – no Vācijas pienāca zeķbikses, zeķes, kafija un garšvielas, savukārt Vācijas radi prierējās par grāmatām un skaņu platēm. Citāts no Pēteris Grāvīša vēstules 1965. gada 21. augustā:

Mums šodien pārsteiguma diena... atsaņojot palikām abi no brīnumiem vai mēmi: vispirms mīļās Rīgas konfektes, pēc tam 8 lielās un 6 mazās skaņu plates! Bijām abi patiesi pārsteigti par tik rūpīgi izdarīto darbu izvēli. Ir labākais no labākā, pie kā kādreiz sirds ir silusi! Pievakarē noklausījāmies Emila Dārziņa plates, jāsaka taisnība – ar mītrām acīm... Un pēc "Lauztajām priedēm" bijām tā iekšēji aizkustināti, ka teicu: nē, šodien vairāk nē, lai sirds pakavējas pie dzirdētā, izjustā...

Par Kārli Ņezberu un “Brencīti”

Apgāds “Mansards”, Rīgā, 2018

Tukuma pusē dzimušais rakstnieks **Kārlis Ņezbers** (1914 – 2006) nodzīvoja gaŗu mūžu un rakstniecībai pievērsās galvenokārt, dzīvodams svešumā, visu mūžu domājot par zudušo un zaudēto. Prozas darbos atklājas Latvijas laiks, bēgļu gadi Vācijā un pieredzētais trimdā ASV, katrā no šiem posmiem ievijot personīgo stīgu.

1967. gadā ASV izdotā pasaka “Brencītis” ieguva Kārļa Goppera balvu (1968). Sarunā ar Valentīnu Pelēci 1967. gadā rakstnieks stāta: “Pabeidzu “Brencīti”, stāstu par mazu, melnu, ļoti žirgtu kaķēnu, kas agri zaudējis mājas, tāpat kā grāmatas autors, un devies labāku pasauli meklēt, ieskrien visādās ķibelēs.”

Laikmetīgajā, dēkainajā, fantastiskajā pasakā mazais lasītājs aicināts doties aizraujošajā ceļojumā kopā ar kaķi Brencīti, reizē ar viņu iepazīstot pasauli, gūstot kādas apziņas un apjautu par vērtībām. Kaķēns, klejodams pa pasauli un pat lidodams kosmosa kuģī, piedzīvo dažādus pārsteigumus, satiekas ar dažādiem zvēriem (lapsa Nanija, pūce Ulla, čūska Ložņa, suņi Pakars un Markars un citi), iepazīstas ar citiem kaķiem un dzīvniekiem, sastopas ar cilvēkiem un pilsētas straujo dzīvi. Citi dzīvnieki atklāj pasauli ārpus mājām un ierastās vides, iemācot novērtēt, ko nozīmē dzīvot mājās.

Pasaka par Brencīti saista ar notikumiem bagātu fabulu, reālā dzīve kļūst pasakaina, savukārt pasaka iegūst reālāties nokrāsu, rakstniekam ievijot arī kādus satīriskus pavedienus.

“Katram dzīvī ir sava vieta – kaķiem, suņiem un cilvēkiem. Viss, par ko jācinās, ir, lai viens otram nedarām pāri.” Brencīti pamāca cits kaķis Krišus. Pasakā jaušama tuvība gan tautas pasakām, gan citu autoru literārajām pasakām, apliecinot, ka dzīvnieku un cilvēku pasaulē ir daudz līdzību.

Inguna Daukste-Silasprōģe

Par šīs pavisam īpašās Kārļa Ņezbera dzīvnieku brīnumpasakas tapšanas apstākļiem un raksturu liecina autora meitas **Dace** un **Mārīte**, kā arī lielisko ilustrāciju autora **Viestarta Aistara** (1927) meita **Zinta**.

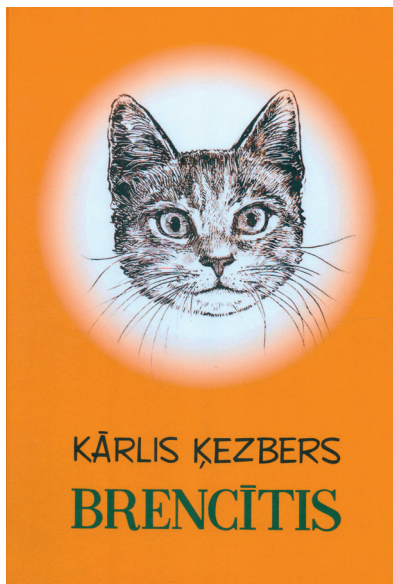
No pasaules sākumiem pasaku rakstnieki arvien ir saskatījuši līdzības starp cilvēkiem un dzīvniekiem. “Brencīti” var saskatīt līdzības kaķu un cilvēku pasaulēs (kaķu un cilvēku dabās). Gandrīz varētu teikt, ka Kaķu ciema kaķi ir kā mierīgi latvieši (vai kāda cita maza tauta), kas dzīvo savu dzīvi un audzina un skolo savus bērniņus. Viņu ciemiņā dzīvo kaķi ar dažādām dabām, gluži kā pie cilvēkiem: tirāni, autokrāti, neiecienītie, varoņi un upuři. Tāpat kā ar cilvēkiem, ne vienmēr ārējais izskats atspoguļo iekšējās vērtības.

Reizēm viņu teritorijā ierodas kāda armija, kas vēlas viņus apspiest. Vai tie ir fašisti vai komunisti, vai citāda veida diktatori, viņu saukļi un uzvešanās ir līdzīga. Reizēm palīdzība ierodas

no negaidītās puses – alejas kaķi, kas ir kā revolucionāri, padzen virskungus. Tad viss atkal ir labi uz kādu laiku. Varbūt nākotnē pat var ievēlēt Brencīti par prezidentu!

Kārlis Ņezbers ļoti cienīja rakstnieku Džordžu Orvelu (*George Orwell*). It sevišķi viņu intriģēja Orvela grāmatas “1984” un “Dzīvnieku ferma” (*Animal Farm*), no kuras viņš noteikti ir guvis iedvesmojumu savai pasakai.

Dace Ņezbere

Redzot, kā tēvs ar kaķiem tik labi sadzīvoja, vienreiz viņam uzprasīju – kāds tad ir kaķu īstais amats? Tēvs toreiz palika domīgs un pēc maza brīža man atbildēja, ka, viņaprāt, kaķis galvenokārt tomēr ir nodarbināts izklaides biznesā. Viņš taču tik ļoti ļoti mīl, ja viņam pievērs uzmanību... bet, ja nu tas nenotiek, tad viņš uzguļas tieši virsū uz tās lapaspuses lasītāja grāmatai, kuŗu tas tobrīd lasa. Savukārt, sastapis adītāju, viņš spēlējas tieši ar to dzijas kamoliņu, kuŗam otrā galā adītāja ada džemperī, nu noteikti ne jau nu ar to kamoliņu, kas tobrīd atrodas grozā... Un kaķis beidzot tiek ievērots!

Vēl šobrīd atceros daudzās tēva asprātības un humoristiskās gudrības, piemēram: “Kāpēc gan lietas darīt vienkārši, ja tās var paveikt arī sarežģīti?” Un šī mācība ir jo īpaši laba tad, ja cilvēks strādā kādā no latviešu sabiedriskajām komitejām... “Jānis Vēzis”, viņš teica, ja, mašīnā braucot, priekšā gadījās kāds ļoti lēns braucējs. No viņa teiktā tūlīt radās vizuāls priekšstats, par kuŗu bieži iznāca pasmieties, vai nu

Kārlis Ņezbers kopā ar savu draugu vasarnīcā Viskonsinā, ASV, 1970. gadā // Foto: K. Ņezbera ģimenes arhīva foto

vismaz pasmaidīt. Viņa humors iemācīja vienmēr dzīves piedzīvojumos atrast arī kaut ko vieglu un smieklīgu, kas mums palīdzēja panest grūtos brīžus.

Grāmatā “Brencītis” redzam, kā kaķēns apceļo dažādos ciemus un tur sastop gan labus, gan arī ļaunus dzīvniekus, un katrs no tiem ir ar savām neparastajām

īpašībām, kuŗas ir tik ļoti līdzīgas cilvēku īpašībām. Reizēm šie dzīvnieki arī atspoguļo kādu mums pavisam labi pazīstamu cilvēku mūsu pašu vidē... Brencīša ceļošana pa ciemiem līdzinās cilvēka mūžam; katrs ciems ir savdabīgs, un katrs dzīvnieks arī. Visbeidzot pēc ceļojuma Brencītis atgriežas dzimtajās mājās.

Mārīte Ņezbere-Plūme

Ļoti labi atceros Brencīti, un vēl tagad tā grāmata stāv man plauktā. To zīmējot, vecāki mums pirmo reizi atļāva “adoptēt” kaķīti, lai tētis to varētu vairāk novērot zīmējumiem. Tā bija Mārīte, bet vēlāk viņai piedzima kaķēni, un vienu nosaucām arī par Brencīti.

Par ilustrācijām vēl varu pateikt to, ka tētis lika mums “pozēt”, lai viņš varētu uzskicēt drēbes krokas utt. Tā nu es dabūju stāvēt reizēm pailgu laiku puisīša vietā. Vai skats virtuvē bija kopā ar māti vai vecāko māsu, neatminos, bet liekas, ka tā bija māsa. Virtuvs tā pati, kur viņi vēl šodien dzīvo. Tētis tā lika diezgan bieži pacietīgi nostāties un nekustēties arī citu grāmatu ilustrācijām.

Zinta Aistara

PĒC PALĪGIEM

Runcis Reinis un viņa gangsteru banda ciemā rikojas, kā vien tiem patīk.

– Vai, vai, kāda nelaime! – vaimanā Melnaste. – Pat pienu vairs nevar dabūt! Tiklīdz pieved, Reiņa palīgi klāt un visu paņem sev. Maizi tagad dabū tik daudz, cik var uz kreisās ķepas uzlikt, un tas – visai ģimenei. Sviesta – ne acīs redzēt vairs! Reinis saka, ka sviesta ēšana esot ļoti kaitīga, tā aptaukojot ciemniekus un tie vairs neviņojot strādāt.

Brencītis nopūšas.

– Nevaru nekā līdzēt, – viņš saka. – Kaut skaitos Reiņa kaŗavīrs, baidos no viņa vairāk kā jūs visi. Reiz jau biju cietumā, otru reizi nezīnu, vai draugs Krišus būs pie rokas.

– Ko lai dara, ko lai dara? – turpina vaimanāt māte. – Viss, kas mums reiz bija, aizvākts prom, un no jauna dod tikai tik daudz, cik vienā reizē var apēst... Kas gan ar mums visiem notiks? Kaķu ciemu atstāt nevienam neļauj, visiem esot jāstrādā nākotnē.

– Es negribu strādāt nākotnē, – noņurd Atkrājītis. – Man ļoti gribas ēst taisni tagad...

Brencītis iziet uz lieveņa, atpūstas, iespīēz galvu ķepiņam un ilgi, ilgi domā.

Uz vakara pusi viņš ir visu izdomājis. Kā gan viņam tāda lieta nebija ienākusi prātā agrāk? Alejas kaķi! Žilka, Miņņa, Krišus, Asaka un visi pārējie, kas dzīvo garāžās, šķūņos, zem lieveņiem un dažādās nojumēs, dziļi ienāda runci Reini. Varbūt vēl vairāk kā suņus, kas tos allaž dzenā un tramda. Suņi ir kaķiem mūžīgi ienaidnieki, jo apgalvo, ka tie

nozaguši viņiem brīvības grāmatu. Bet runcis Reinis ir pašu sugas, kaķis kā visi citi. Taču viņam patīk uzkundzēties pārējiem, jo viņš ir stiprs un negants. Runcim Reinim reizi par visām vajadzēja saņemt mācību, lai nekad mūžā viņš nedara vairs citiem nepatīkšanas. Brencītis atceras, cik mierīga dzīve bija Kaķu ciemā, pirms ieradās Reiņa banda. Te visi bija miermīlīgi un draudzīgi, satika savā starpā un viens otram palīdzēja, ja gadījās kādas grūtības. Bet tagad – Brencītis paceļ galvu. Mājiņai tuvojas Aleksandrs, liels un resns, bet vēl vairāk piepūtis aiz priekiem par panākumiem. Viņam trīs soļus aiz muguras iet divi melni kaķi ar baltiem astes galiņiem. Tie Aleksandra sargi un pavadoņi.

Pienācis pie Brencīša, Aleksandrs nokreksķīnās, svinīgi pārliek vienu kāju pāri otram. Izvelk no paduses acenes, kuŗas tas bija atradis vecajā mājā, un uzliet uz deguna, it kā nevarētu lāga redzēt, kas, protams, ir nepatiesība. Aleksandrs lieto acenes tikai, lai izskatītos cienīgāks un to vairāk ievērotu.

– Melnastes māja, ko? – viņš viszinīgi iejautājās, raugoties lielā papīra gabalā.

– Tā ir, – novelk Brencītis.

Aleksandrs paceļ galvu.

– Kungs vajag sacīt, kad ar mani runā! Kas tu tāds?

– Jūs pašu kareivis Brencītis.

– Āāāāā, – novelk Aleksandrs un apmierinās. – Domāju, ka kāds no iedzīmtajiem.

Viņš vēl pačaukstina papīru, tad sāk lasīt.

– Pamatojoties uz kaķu pašu vēlēšanos, Kaķu ciema iedzīvotāji uzstāda armiju.

– Kaķu vēlēšanos? – brīnās Brencītis.

– Protams! – svarīgi nosaka Aleksandrs. – Kaķu ciema tauta vienbalsīgi nolēmusi.

Brencīša brīnumi vēl lielāki.

– Vēlēšanas? Kad tad tās notika? Aleksandrs sastomās, tā kā tam gandrīz nokrita acenes.

– Notikt jau taisni nenotika, – viņš, beidzot attāpies, atzīstas. – Runcis Reinis zina, ka tās būtu bijušas vienbalsīgas. Un tas ir tas pats, kas vēlēšanas.

– Ko meklējat?

– Te dzīvo Atkrājītis, Pelēcītis, Melnausītis un Brūnastītis?

– Dzīvo gan.

– Tūliņ ārā un mums sekot! – skan barga pavēle.

Kaķēni iznāk uz lieveņa, jo viņi sarunu ir dzirdējuši.

– Visi aiz manis! – lielīgi pavēl Aleksandrs.

Kaķēni nostājas aiz viņa, abi melnie kaķi ar baltajiem astes galiņiem aiz tiem.

– Viens, divi, trīs... Viens, divi, trīs, – skaita Aleksandrs, un viņi aiziet, sperdami pavisam divainus, kaķiem neparastus, stīvus soļus.

Uz lieveņa iznāk Melnaste. Brencītis redz, ka viņa slauka acis rūcīnā priekšauta stūrī.

Brencītim kļūst mātes žēl.

– Neraudi vis, – viņš mierina Melnasti. – Pagaidi tikai pāris dienas, un viss te mainīsies.

Brencītis gan nesaka, ko nodomājis darīt, bet, kad Aleksandrs ar savu baru pazudis aiz nākamās mājas stūŗa, viņš nolēc no lieveņa un, apkārt skatīdamies, lēnām virzās uz meža pusi.

Neviens viņu neredz, un Brencītis ieslid mežā.

DĀRTA DINDUNE

(Turpinājums no Nr. 02)

Vis jaunais ir labi aizmirsts vecais

Somiem patīk vecas lietas – gan restaurētas mašīnas, gan vecas tējkannas. Turklāt viņi ne vien labprāt vecas mantas pērk, bet arī pārdod. Un šāda iespēja ir visiem – iepazīsimies ar ķirpjiem (*Kirputorikeskus*) jeb lietoto preču veikalniem. Un, lai gan arī Latvijā netrūkst labdarības un komisijas veikalni, tas nav tik masveidīgi vai populāri kā Somijā.

Pat nevar saskaitīt, cik daudz šādu veikalni ir Somijā. Ir gan lielāki, gan mazāki, labdarības organizāciju un privātie ķirpji (*Kirputorikeskus*), un šķiet, tajos diezgan lēti nopērkams ir gandrīz viss – drēbes, trauki, mēbeles, spēles, grāmatas un sporta preces, un vēl...

Tessun Kirputorikeskus Tamperē, 2018 // Foto: Dārta Dindune

Vienmēr gan jāreķinās ar to, ka vajadzīgo lietu vari neatrast, taču teju vienmēr šajos veikalos cilvēku ir daudz. Rīta Eravāra (*Riita Eravaara*) kopā ar vīru jau aptuveni divus gadus vada *Tessun* ķirpi (*Tessun Kirpis*) Tamperē. Viņu ķirpi (*Kirputorikeskus*) ir 100 galdi, kuņģus izīrē, un cilvēku atsaučība ir liela: "Mums ir ļoti daudz mantu. Cilvēki paši tās atnes. Mēs novērtējam. Ja kaut ko grib pārdot par īpašu cenu, mums to pasaka. Strādājam katru dienu un ir daudz pircēju."

Jāpiebilst, ka par šo mantu pārdošanu jāmaksā, piemēram, ja šajā ķirpī (*Kirputorikeskus*) savas mantas gribi nodot pārdošanā 7 dienas – jāmaksā 29 eiro, ja divas nedēļas, tad piecdesmit, bet ja izīrēsi vietu 28 dienām – nāksies šķirties pat no 95 eiro. Ja izvēlētajā laikā mantas nenopērk, ir cilvēki, kas tās ņem atpakaļ, tomēr ļoti daudzi nenopirktais mantas atstāj veikalam, kas visu iztirgo.

Vizuļotu, kruzuļotu, jaku tik es valkāt protu

Somijā ir multikulturāla sabiedrība, jo šeit līdzās somiem dzīvo arī ļoti daudz cilvēku no citām valstīm. Turklāt šo ārzemnieku skaits ik gadu pieaug. 2016. gadā Somijā bija nepilni 244 tūkstoši cilvēku no citām valstīm. Visvairāk Somijā dzīvo igauņi, tad krievi, irākieši, ķīnieši un zviedri. Un, lai gan precīzs kopējais skaits nav zināms, šeit dzīvo arī ļoti daudz romu. Kā to var zināt? Jo šeit romu sievietes nēsā ļoti pamanāmus tērpus.

No tikšanās reizes Romano Missio Malmē 2018

Kari Lindgrena zīmējums 2000

Tāpat kā Latvijā, arī Somijā romi dzīvojuši sen. Pie mums gan biežāk šīs tautas pārstāvjus zinām kā čigānus, bet Somijā – mustalaini jeb melnais. "Somijā varētu būt aptuveni 10 tūkstoši romu, un vēl kādi 3 – 5 tūkstoši romu varētu dzīvot Zviedrijā," šādu skaitļus sauc romu biedrības "Romano Missio" izpilddirektore Tūla Okerlunde (*Tuula Åkerlund*). Biedrībā strādā 40 darbinieki, no tiem – 20 romu tautības cilvēki. Sadarbojas arī ar romiem Latvijā – bijuši gan Rūjienā, gan Valmierā un Rīgā. Turklāt biedrība izdod arī savu avīzi, ir savs bērnu darzns. Un pat radio ir klausāmi 15 minūšu gari jaunumi romu valodā. Daudzi romi ir izmantojuši iespēju mācīties, stāsta Tūla: "Somija ir brīnišķīga zeme, te pieaugušajiem ir daudz iespēju izglītoties. Pēdējo 20 gadu laikā ļoti daudzi ir mācījušies dažādus amatus un nu strādā sociālajā sfērā, celtniecībā, galdniecībā, ir šoferi un elektrīki." Mākslinieku gan neesot daudz, bet ir daži slāgerdziedātāji. Tomēr ne jau amats uz ielas vai veikalā ļauj pamanīt romu sievieti, skatu piesaista viņas apģērbs. Tērpa augšdaļa, ko romu valodā sauc par *röjij*, greznota ar dažādiem izšuvumiem, mežģinēm un spiguliem, kas tāpat kā pārējās tērpa daļas ir roku darbs. Šodienas romu sievietes nēsā īpašā manierē pašūtus platus, garus melna samta svārkus ar īpašu vidukli paplašinošu karkasu. Un arī vīrieši nēsā melna auduma gludinātas bikses.

Tūla Okerlunde (*Tuula Åkerlund*) atzīst, ka tērpam patiešām

ir liela nozīme, un nu, kad var to atļauties, romi svin katru dienu: "Ģērbšanās ir tāds kā savs uzskats, gribam pasvītrot savu kultūru. Tagad, kad dzīves līmenis audzis, varam ģērbties samtā!" Tērpus gatavo pašas, turklāt bijuši arī kursi, kur māca šūt. Zīmīgi, ka, darinot tērpus, joprojām neizmanto šujmašīnas. Tērps ir ļoti dārgs, svārki vien var maksāt 700 eiro. Un gan apģērbam, gan rotām ir liela vērtība, jo reiz tas bija viss, kas romu sievietēm piederēja un tika nodots nākamajam paaudzēm.

Katru dienu baltās balles korpēs

Iepazīstos ar Amandu, astoņpadsmitgadīgo skolnieci, kas arī piedalās vairāk nekā simt gadus senajā tradīcijā. Viņa paskaidro: "Šodien ir pēdējā vidusskolas diena. Es gan absolvēšu vasarā, bet nu sāksies tikai eksāmeni." Vidusskolas beigās šādi svin katru gadu, un pirms vēl mašīnu nebija – brauca ar zirgiem. Aptuveni stundu Hamēnlīnas centrā ir pilns ar dažnedažādos kostīmos ģērbtiem skolēniem. Arī skatīties karnevālu atnākuši daudzi un vāc apsnigušajā zemē labi pamanāmas, krāsainajos papīros ietītās konfektes.

Skolēni, saģērbti karnevāla kostīmos, rokās tur zīmētus plakātus, sakāpuši smagajās mašīnās, kas viņus vadā pa pilsētu, kamēr paši izkļiedz dažādus sauļus un uz ielas esošajiem cilvēkiem met saldumus – šādu neparastu ainu ieraugu Hamēnlīnā (*Hämeenlinna*).

Taču šī pēdējā vidusskolas diena ir svarīga ne vien topošajiem absolventiem, bet arī gadu jauniekiem skolēniem. Viņiem par godu šajā dienā riko balles dejas (*Vanhojentansi*) – kur skolēni izdejo visas skolā apgūtās dejas. Šādi viņi svin, ka kļūst par vidusskolas vecākajiem audzēkņiem. Dejas ir ļoti krāšņas, visi tērpti balles vakarkleitās, zēni "izmēģina" frakas, turklāt apjomīgās frizūras, krāšņās kleitu mežģīnes un neierasti glauņie tērpi daudzlielie izskatīties mazliet neveikli. Uz šīs skaistās tradīcijas ēnas pusi norāda Rīta Nisi (*Riita Nissi*), bi-

juši skolotāja no Urjalas: "Ne visas ģimenes var atļauties iegādāties krāšņus tērpus, doties pie friziera, taču tas jādara, jo tā ir sena tradīcija, tā ir pieņemta. Un, ja jau visi tavi klasesbiedri piedalās, arī tev tas jādara." Pēc dejas studenti dodas svētku vakariņās – apmeklē restorānus.

Lai gan dažādas tradīcijas un ieradumi valstīs atšķiras, savas kultūras un tradīciju apzināšanās ļauj labāk saprast cilvēkus un viņu vērtības. Kas gan ir nācija bez savas identitātes? Lai cik līdzīgi vai atšķirīgi mēs būtu, Latvija un Somija viena otru pazīst jau sen, turklāt dažādi sadarbības projekti un ligumi mūs saista arī šodien. Cik draudzīgas ir mūsu attiecības? Par to jau nākamajā "Ziemeļu sapnis? Latvijas nākotne Somijas pēdās" rakstā!

Es peldēju no Rīgas uz Somiju

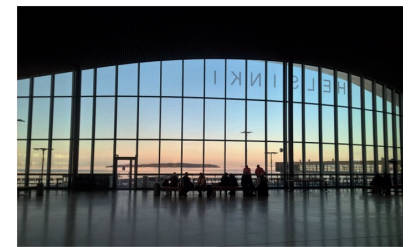
Latvija ar Somiju sadarbojas jau sen, un dažādi sadraudzības projekti tiek īstenoti arī šodien. Septītajā, noslēdzošajā aprakstu sērijas "Ziemeļu sapnis? Latvijas nākotne Somijas pēdās" stāstā apskatīsim mūsu valstu attiecības. Ja iepriekšējos aprakstos nedaudz iepazīsimies gan ar bērnu pabalstiem, gan nodokļu politiku, izglītību, pensijām, kultūru un citiem svarīgiem labklājības rādītājiem, tad šoreiz jānoskaidro – cik savstarpēji draudzīgi tad īsti esam?

Somija atbalstīja Latviju un tās neatkarības ideju jau 1919. gadā, kad Kārlis Ulmanis lūdza palīdzību, un 1919. gada septembrī atzina Latviju *de facto*, 1921. gadā – *de iure*. Notikušas dažādas oficiālās valsts pārstāvju vizītes un viesošanās reizes. Somiju iepazīsi brāļi Kaudzītes, Janis Rozentāls,

šīnu reisi, gan automaģistrāle līdz Tallinai, Igaunijā un tad prāmīs pāri mūsu pašu Baltijas jūras Somu līcim.

Tā kā visi esam Eiropas Savienības pilsoņi, mums ir tiesības brīvi pārvietoties visās dalībvalstīs, tai skaitā droši drīkstam braukt un dzīvot Somijā. Arī somi drīkst darīt tāpat. Un tā sanācis, ka nu 2016. gadā Somijā oficiāli reģistrējušies bija 1910 cilvēku no Latvijas, un katru gadu viņu kļūst arvien vairāk. Lai gan dati par somiem, kas dzīvo Latvijā, ir pat no 2018. gada janvāra, tie ir vien aptuveni – ne visi reģistrējas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē. Taču iestāde noteikti reģistrējusi 745 cilvēkus no Somijas.

Savā starpā maināmiem arī ar precēm, piemēram, 2017. gadā kopējā no Somijas ievesto un pārdoto preču vērtība sasniedza teju 612 miljonus, bet somiem pārdevām preces par teju 237 miljoniem eiro. Visvairāk esam iepirkuši minerālos produktus un transportlīdzekļus, bet viņiem pie sirds visvairāk gājuši metāli un to izstrādājumi, kā arī koksne. Un ja salīdzinām ar 2016. gadu, palielinājies gan eksports, gan imports.

2017. gadā atklātais Helsinku ostas Ziemeļu termināls, 2018 // Foto: Dārta Dindune

Latvijā darbojas arī Somijas uzņēmumi – ražo gan pārtiku, gan apģērbu un dzērienus, darbojas tirdzniecībā, būvniecībā un komunikācijas jomā. Un tā 2015. gadā Latvijā bija 239 Somijas kontrolētie uzņēmumi, nodarbinot gandrīz 8 tūkstošus cilvēku, bet Somijā tajā pašā gadā 20 Latvijas kontrolētie uzņēmumi. Somijā gan rūpniecības, gan būvniecības un tirdzniecības jomā darbu deva 258 cilvēkiem.

Mums ir sadarbība arī izglītības jomā – 2016. gadā 17 Latvijas augstskolās studēja 177 cilvēki no Somijas jeb 2,2% no kopējā ārvalstu studentu skaita Latvijā. Visbiežāk somi izvēlējušies Rīgas Stradiņa universitāti, taču devušies arī uz augstskolām reģionos. Uz Somijas augstskolām apmaiņā braukuši arī studenti no Latvijas – 2016. gadā 36. Turklāt šobrīd somu valodu Ziemeļvalstu ģimnazijā mācās 34 skolēni. Un, kā atzīst skolas direktora vietniece Beāte Kaupasa, pēdējo piecu gadu laikā somu valodas apguvēju kļūst vairāk: „[...] tas saistīts arī ar to, ka igauņu valodu izvēlas par maz skolēnu, lai nodrošinātu atsevišķu grupu. Šiem skolēniem kā alternatīva tiek piedāvāts apgūt somu valodu, kas ir igauņu valodai radniecīga valoda.” Un, lai gan skola sadarbojas ar Somijas vēstniecību Latvijā, sadarbība ar pašām somu skolām nav tik cieša.

(Turpinājums sekos)

MŪSU LAIKAM ŠOGAD – 70!

Laiiks

L A T V I E Š U L A I K R A K S T S A M Ē R I K Ā

N. 1. Tuesday - November 8th

LATVIAN WEEKLY "LAIKS" (TIME)

Helmars Rudzitis, Publisher.

Editorial and Business Office

6643 Bergen Place, Brooklyn 20, N. Y.

Phone TErrace 6-6382.

Subscription Rates. USA, Canada & elsewhere
3 months — \$3.00, 6 months — \$6.00, 1 year — \$11.00.

Advertising rates on application.

(Turpināts no Nr. 2)

Laiks ienāca katra latvieša mājā un stāstīja patiesību

Kad pazīstamais latviešu grāmatizdevējs Helmars Rudzītis pēc ilgām pārdomām un šaubām nolēma ķerties pie avīzes "taisīšanas" un par savām idejām stāstīja kādam ietekmīgam paziņam, gribēdams uzzināt viņa viedokli, saņēma aukstu ūdens šalti: "Nu ko, jūs, Rudziša kungs, dariet taču godīgu darbu!". Rudzīti vēsā atbildē it ne maz nesamulsnāja, un viņš nedoma māja atkāpties no savas ieceres.

Un labi, ka tā darīja. Kā mēdz teikt – vēsture visu noliek savā vietā. Laikraksts, kuŗam ir simbolisks nosaukums, ienāca ikkatra trimdas latvieša mājā un kļuva par draugu un padomdevēju, kā to bija vēlējis Helmars Rudzītis ar saviem domubiedriem. Viņa godīgais (bez pēdīnām) darbs nevis bagātīgu auglus.

Šogad svīnēsīm *Laika* 70 gadus. Gaidot iespējamo jubileju, atšķirsim laikraksta nodzēlētās lappuses un palasisim, par ko iecienītā avīze rakstīja pirms 50, 40, 30, 20... gadiem. Blakus nopietniem un politiski asiem "gabaliem" *Laiķā* atradīsim arī satīru, feļetonus, anekdotus, vārdu sakot, daudz ko interesantu. Pa kriptai no avīzes daudzpusīgā satura mēģināsim iepazīstināt mūsu lasītājus.

Sūtņa J. Feldmana novēlējums

Kā katram jaunam pasākumam, tā arī *Laikam* stāv priekšā grūtības un pārbaudījumi. Vai tagadējos apstākļos tie ir pārvarami? Mēs visi to vēlētos, jo vajadzība pēc plaša vispārīga latviešu laikraksta Savienotajās Valstīs nobriedusi. Jau krietni lielo latviešu koloniju Amerikā ik pārnedēļas pavairo katrs kuģis, atvedot no Eiropas jaunus latviešu emigrantu pulciņus, kuŗus apgaro milestība uz savu valsti, tautu un valodu un kuŗus apvieno doma par Latviju un cerības to redzēt atkal brīvu un ziedošu.

Droširdīgi vīri, kas paši nāk no bēgļu nometnēm Vācijā, ir ķērušies pie jauna laikraksta radīšanas darba. Viņi labi pazīst mūsu izklīdinātās tautas ilgas un vajadzības. Arī pats darbs tiem nav svešs, kas liek domāt, ka panākumi nodrošināti. Un tomēr man gribētos teikt, ka ar tehniskām zināšanām vien nevar radīt kaut ko lielu, paliekamu. Ir jāatrod ceļš uz katra latvieša ģimeni, uz katra latvieša sirdi. Un to jaunais laikraksts panāks vienīgi "uzminot sen aizmirstu svētumu", nesot gaismu visiem vienlīdzīgi, uzmanīgi pieklausoties pie mūsu tautas sirds pukstiem un kalpojot visai mūsu tautai.

Es zinu, tāds arī ir izdevēju mērķis. Tādēļ novēlēšu jaunam laikrakstam veiksmi un panākumus, piemētot vēl sekojošo: "Sadarbojaties ar visiem latviešiem, kas stāv par mūsu neatkarīgo, brīvo, demokrātisko Latviju. Neatstumjiet nevienu, nenomāciet jau pastāvošos vietējos nacionālos latviešu laikrakstus. Izceļat to, kas mūs visus vieno, un aizmirstat to, kas mūs varētu šķirt!"

Lai Dievs palīdz jauna darba darītājiem mūsu tautas un Latvijas labā!

Redakcijas piezīme. *Laika* publikāciju apskatos saglabāta tā laika personvārdu un ģeogrāfisko nosaukumu rakstība, un autoru valodas īpatnības.

Kanadas latviešiem savs teātris

Montrealas latviešu dzīvē liels notikums. Sen pasāktais M. Zīverta „Ķīnas vāzes” iestudējums pēc 32 mēģinājumiem tagad godam paveikts un paredzēta pirmizrāde. Teātra ļaudis jau no paša rīta manāms zināms satraukums un sevišķi nervozē tie, kas uz skatuves dēļiem kāpj pirmo reizi. Jau stundu pirms izrādes sākšanās zāle pildas ar montrealiešiem un arī viesiem no tuvākas un tālākas apkārtnes. Būtu grūti iedomāties jaukāku un piemērotāku teātra atklāšanas ievadišanu, ka ar Montrealas latviešu mākslinieku darbu skati, kas gaumīgā un lietprātīgā iekārtojumā labi pārskatāmi novietota vienā zāles malā. Sienu rotā J. Tidemaņa, A. Laiviņa, A. Brūveļa gleznas. Uz galdiem glīti sarindoti skulptora L. Kalniņa, daiļamatnieku M. Romanes, Z. Jurševska un sudrabkaļa O. Vīndezdes keramikas, ādas un sudraba izstrādājumi. Šī mazā lztāde esot ievadījums nākošajai lielajai izstādei, ko visā drīzumā Montrealas tautieši gribot sarīkot Kanadas mākslas draugiem. Noskan pēdējais zvans. Izrāde sākas. (..) Patīkamas bija V. Laiviņa dekorācijas, kas ar savu bagāto mākslinieka fantāziju šo vairākas reizes redzēto lugu padara īpatnāku un skatītājiem patīkamāku.

Laiks 1949. gada 1. numurā sāka publicēt Anšlava Egliša romānu *Adžuronga*. Lasītāju ieskatam dažas romāna sākuma rindkopas.

Bendžamins Klifords Kilmanorks stāsta: Viss iesākās ar patera Pasedelū radiodepešu. Viņš raidīja: „Sarkanās Ķīnas karapulki nogriezuši atceļu uz ostām. Glābiet manas kolekcijas. Pēc diviem mēnešiem būs par vēlu”. Par sevi šis lāga vīrs neminēja nekā. Varat iedomāties uztraukumu, kāds izcēlās valsts ģeogrāfijas institūtā. Tū-

daļ sasaucām ārkārtēju sapulci, alarmējām vai visu Kanadu, apspriedām desmitiem glābšanas plānu, bet tie visi atdūrās pret vienu kavēkli: naudas trūkumu. Ķērāmies pie pēdējā līdzekļa – to pašu nakti institūta prezidents un es – otrs sekretārs, izlidojām uz Vankuveru pie Brjūsa Prentisa Gulprita. Kas viņš tāds ir, to gan man vēl nevienam nav vajadzējis paskaidrot, jo tikai retais nebūs lasījis viņa vārdu uz sarkanajām laša konservu kārbām, kas pēdējos gados pārplūdinājušas visus kontinentus. Jums jāzina, ka Brjūss P. Gulprits ir vīrs, kas spēj izdabāt katrai savai iegribai. Mūs pieņēma tūlīt. Dzeltensvītrotā zīda pidžamā liels, nekustīgs un smags, šis ievērojams zinātnes mecenāts mēmi klausījās mūsu žēlabās. (..)

Kukunor augstiene kādreiz iekļāvās senās Hijas karalistes robežās, kas, pirms Čingishana karapulki to pārvērtā tuksnesī, bija pasakainos dārzos iesļūguši zeme, kuras tempļu krāšņums pārspējis abu Ķīnu un pat khmeru valsts spožumu Kambodžā. Un tagad patera trīsdesmit gados savāktie materiāli, kas pavērtu teiksmainās Hijas noslēpumu un piešķirtu gluži Jaunus vaibstus Visai Vidusāzijas vēstures ainai – draudēja zinātnei pazust. Jautājums tā tad bija – kā nokļūt pie patera Pasedelū mazajā ligzdā Balekum – gomkA Hvangho upes krastā un nogādāt viņu ar visām mantām drošībā.

Grāmatu Draugam – 50 gadu

Arī svešniecībā latvieši palikuši uzticīgi grāmatai

Pirms 50 gadiem oktobrī Rīgā gaitas sāka apgādā *Grāmatu Draugs*. Tā laika grāmatu pasaulē tas bija pādrošs pasākums, bet pierādījās sekmīgs un tagad jau nepārtraukti darbojies pus gadu simteni. Apgāds publicējis tūkstošiem grāmatu brīvajā Latvijā un trimdā. Kā un kāpēc tas tā notika, lasāms apgāda dibinātāja Helmara Rudziša rakstā.

Pirms piecdesmit gadiem, 1926. gada oktobra sākumā, *Jaunākās Ziņas* parādījās sludinājums ar pārdošu virsrakstu "Grāmatas par velti", kas solīja gada laikā 24 ievērojamu rakstnieku grāmatas, ik mēnesi divas, 1. un 15. datumā pa vienai. Un katra grāmata ar piegādi mājās maksās tikai vienu latu. Tiem, kas dzīvo Rīgā vai Liepājā, grāmatas piensīs mājās un latu iekasēs pie saņemšanas. Ārpus šīm pilsētām dzīvojošiem grāmatas piesūtīs pa pastu un tiem gan lats par katru grāmatu jāiesūta iepriekš. Abonementa pieteikšana šīm grāmatām bija izdarāma ar sludinājuma noslēgumā pievienotu kuponu.

Latviešiem viss sludinājumā solītais bija neparasts. Vispirms – grāmatu neticami lētā cena un – ievērojamo rakstnieku vārdi, kas bija gan dzirdēti, bet tiem, kas svešvalodas nepārvaldīja, nepieejami. Pirmo reizi latviešiem grāmatas arī piedāvāja piegādāt mājās, apejot grāmatu veikalus, un pirmo reizi parādījās arī tagad tik pazīstamais un pasūtīšanai ērtais kupons. Un visu to solīja jauns

nājumu *Jaunākās Ziņas* atsaucās turpat 18 000 grāmatu pircēju! Pirmās grāmatas, kas bija jau iespējamā, metiens bija jāpaugustina un vēlreiz jāpaugustina.

Un kad 15. oktobrī pirmā grāmata, 250 lappušu biezais Bernharda Kellermana romāns "Idiots" Valdemāra Kārklīņa tulkojumā, sāka sasniegt abonētus, neviens nebija vilies. Solītais bija izpildīts.

Gaitu sākot bija paredzēts izdot

Pirmajos gados Amerikā, *Grāmatu Drauga* grāmatu kalnos

apgāds *Grāmatu Draugs*, kaut kur Pēterbaznīcas laukumā.

Kas gan varēja ticēt tādām sludinājumiem? Un tomēr ticēja! Izrādījās, slāpes pēc grāmatām latviešos bija tik lielas, ka lielpilsēnieki uzdrošinājās riskēt ar pastmarku kupona nosūtīšanu, bet mazpilsēnieki un laucinieki bez pastmarkas vēl atļāvās arī vesela sudraba lata ieguldījumu šajā šaubīgajā pasākumā!

Pat amerikāniskās reklāmas autors, toreiz pavisam jauns students, nebija paredzējis, ka latviešu vēlēšanās iepazīties ar pasaulē literāturu būs tik plaša. Tā daudzārt pārsniedza visu, ko viņš bija cerējis. Ja toreiz, Latvijā, no grāmatas, kas maksāja apmēram sešus latus, gada vai pat divu gadu laikā tautā aizgāja 1500 eksemplāru, tad tas jau bija sasniegums. Bet uz amerikānisko sludi-

vienīgi tulkojumus, rēķinoties ar to, ka augstāku honorāru dēļ latviešu rakstnieku oriģināldarbus par vienu latu nebūs iespējams pasniegt. Tagad arī tā vairs nebija problēma. Pie šāda metiena daudz kas bija iespējams. Tādēļ jau pēc pirmās grāmatas iznākšanas programmu papildināja ar latviešu rakstnieku darbiem. Jau trešā grāmata šai serijā, kas iznāca 15. novembrī (tik ātri toreiz strādājām!), bija Pāvila Roziša romāns "Divas sejas". Tā Rozišs kļuva par pirmo "lata grāmatu" latviešu autoru. Bez Pāvila Roziša pirmajā gadā vēl iznāca Kārļa Jākobsona un Edvarda Vulfa darbi un savu prozas rakstnieces karjēru uzsāka jaunā Aida Niedra ar savu pirmo toreiz "kontroversālo" romānu "Sarkanā vāze".

(Turpinājums sekos)

2019. gadā Likteņdārzā plānoti daudz un dažādi pasākumi – gan jau tradicionāli un apmeklētāju iemīļoti, gan jauni – īpaši šim gadam gatavoti. Turpināsies arī Likteņdārza attīstības darbi – Lielā kalna veidošana un Likteņdārza draugu alejas iebūvēšana, kā arī šī brīža nozīmīgākais projekts – daudzfunkcionālās sabiedriskās ēkas būvniecība.

• Jauno sezonu sāksim 13. aprīlī ar Lielo talku!

Līdz ar pavasara atnākšanu rošība atgriezies arī Likteņdārzā. Jau tradicionāli pirmais kopīgais pasākums būs šī Lielā talka, uz kuŗu gaidīsim gan lielus, gan mazus, jo darāmais atradīsies visiem. Īpaši aicinām koknesiešus, kuŗi par piedalīšanos talkā var saņemt Likteņdārza Gada karti. Tā dod iespēju sešiem cilvēkiem sezonas laikā (uzrādīt šo karti) apmeklēt Likteņdārzu bez ieejas ziedojuma.

• 3. maijs – Piemiņas vietas atklāšana Latvijas dibinātājiem un neatkarības atjaunotājiem

2018. gadā Likteņdārzā sadarbībā ar biedrību “4. maija Deklarācijas klubs” un tās valdes priekšsēdi Veltu Čebotarenoku tika uzskaita piemiņas vietas veidošana

visiem 1918. gada 18. novembra Latvijas valsts dibinātājiem un 1990. gada 4. maija neatkarības atjaunotājiem. Piemiņas vieta atradīsies Likteņdārza Draugu alejas sākumā, un tās svinīga atklāšana plānota 2019. gada 3. maijā.

• 10. maijs – Piemiņas ansamblis, kas veltīts politiski represēto ģimeņu mātēm, atklāšana

Latvijas politiski represētie iesaistījušies Likteņdārza īstenošanā kopš pašiem tā pirmsākumiem, ar savu ieguldījumu piedaloties gan Amfiteātra Ozolu godasardzes izveidošanā, gan Lielā kalna tapšanā, gan Draugu alejas iebūvēšanā, gan strādājot talkās. Šogad sadarbībā ar biedrību “Latvijas Politiski represēto apvienība” tās valdes priekšsēža Ivara Kaļķa vadībā Likteņdārza ekspozīcijas Klusuma nama zonā 10. maijā plānots atklāt piemiņas ansambli politiski represēto mātēm.

• 13. jūlijs – Sajūtu jeb Ģimenes diena

Jau ceturto gadu vasaras vidū Likteņdārzā norisināsies Sajūtu jeb Ģimenes diena. Lielu mazi būs mīļi gaidīti uz aizraujošām aktivitātēm kopā ar ģimeni un draugiem. Sajūtu jeb Ģimenes diena ir īpašs laiks, ko nesteidzīgi pavadīt skaistajā Likteņdārza ainavā – izjust vēja plūsmu, saules vilinošo siltumu, Daugavas ūdeņu mierīgo ritumu, ieklausīties dabā un būt kopā ar sev tuvajiem cilvēkiem radošā un pozitīvā gaisotnē, iz-

glītojošās un jautrās nodarbēs.

• 24. augusts – Baltijas ceļa 30. gadadienai veltīts koncerts

Viena no skaistākajām Likteņdārza tradīcijām ir vasaras koncerti kopā ar Likteņdārza draugiem. Šogad 23. augustā aprit 30 gadi kopš leģendārās vienotības akcijas Baltijas ceļš. Par godu tam augustā Likteņdārza Amfiteātrī notiks skaists koncerts “Saulē. Pēr-kons. Daugava”, kuŗā Atmosfēras laika sirsnīgākās dziesmas izpildīs Latvijā populāri mūziķi.

• 7. septembris – Ābolu balle

Iestājoties rudenim, Likteņdārzā jau trešo gadu norisināsies tradicionālā rudens Ābolu balle. Lielu un mazi būs mīļi gaidīti uz ābolu ražas svētkiem, lai kopīgi vāktu ābolus, spiestu sulas, vārtu ievārījumu, ceptu pankūkas, uzinātu jaunāko par ābolu šķirnēm un baudītu tautas deju priekšnesumus un īpašas aktivitātes bērniem.

• 18. novembris – Saulrieta sagaidīšana Likteņdārza Amfiteātrī

18. novembrī Likteņdārza Amfiteātrī pie Daugavas tradicionāli tiek svinēta Latvijas neatkarības proklamēšanas diena, visiem kopīgi dziedot Latvijas himnu, skatoties priekšnesumus, iedezot svečītes Latvijas kontūras formā un sagaidot saulrietu ar simbolisko astoņpadsmit ugunsroku iedegšanu.

Aicinām arī Jūs, cienijamo lasītāj, kļūt par Likteņdārza atbalstītāju! Aicinām piedalīties mūsu pasākumos vai arī ziedot, naudu ieskaitot

Sanēmējs:

Nodibinājums “Kokneses fonds”

Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija

Reģistrācijas numurs: 40008092535

A/S “SEB Banka”

Kontā: LV10UNLA0050006878844

SWIFT: UNLALV2X

vai

starpniekbankās:

Skandinaviska Enskilda Banken AB, Stockholm

SWIFT/BIC: ESSE SE SS

The Bank of New York Mellon, New York

ABA: 021000018

Konts: 8900106808

SWIFT/BIC: IRVTUS3N

The Toronto-Dominion Bank, Toronto

SWIFT/BIC: TDOM CA TT TOR

National Westminster Bank Plc, London

Sort code: 60-00-04

SWIFT/BIC: NWBK GB 2L

vai

Skandinaviska Enskilda Banken AB, London

Sort code: 40-48-65

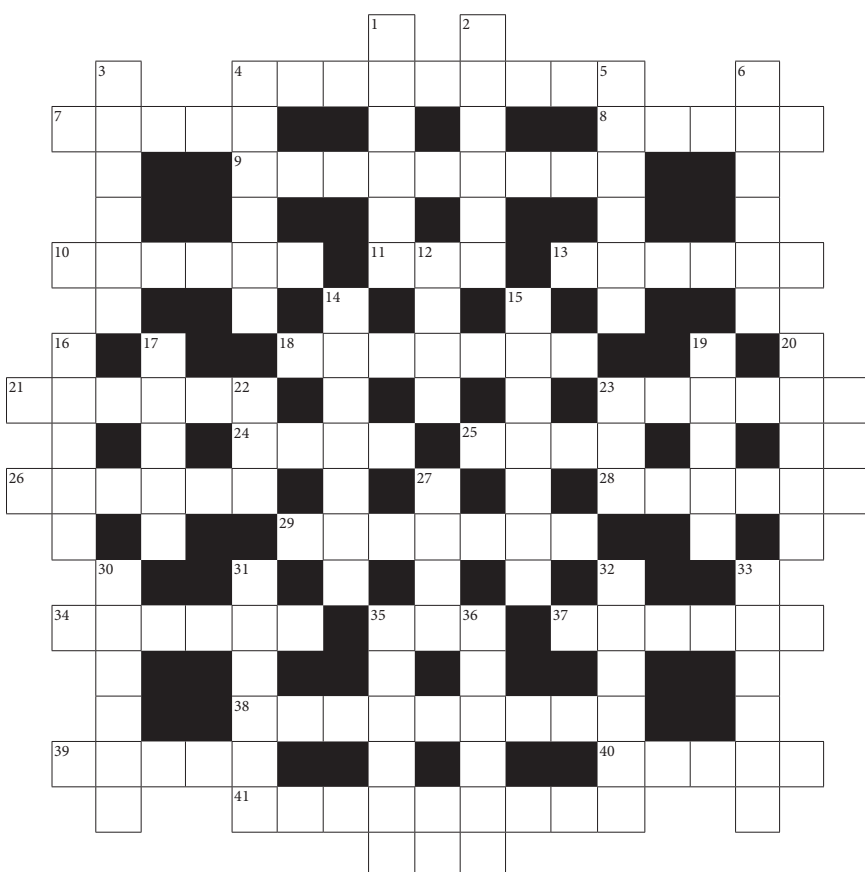
SWIFT/BIC: ESSE GB 2L

Vairāk par iespējām pārskatīt Jūsu ziedojumus un citu tuvāku informāciju skat. Likteņdārza jeb “Kokneses fonda” mājaslapā <http://liktendarzs.lv>

Ar ziedojumu nodrošināts publicitātes projekts

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Limēniski. 4. Valsts Dienvid-āzijā. 7. Franču kinorežisors (1932-1984). 8. Gaujas pieteka. 9. Kustību kopums sveicēnam. 10. Visas latviešu valodā izdotās grāmatas un periodika. 11. Uzrunas forma Turcijā. 13. Ierīce kuģa nostiprināšanai brīvā ūdenī. 18. Latviešu aktrise (1941). 21. Japāņu tērps. 23. Kaprifoliju dzimtas krūms. 24. Franču rakstnieks (1840-1902). 25. Krievu rakstnieks (1897-1937). 26. Rīks pāršanai. 28. Latviešu tautas dejas. 29. Ātra, temperamentīga. 34.

Akmeņaini, sekli ūdens posmi upes gultnē. 35. Gara, sieviešu apģērbam virsū liekama kažokādas apakle. 37. Jēdziens grāmatvedībā. 38. Ģeoloģijas nozare. 39. Pilsēta Ukrainas dienvidos. 40. Virieša vārds (maijā). 41. Poļu rakstnieks (1846-1916).

Stateniski. 1. Oficiālas pusdienas ar lūgtiem viesiem. 2. Aplidojums pēc atkušņa. 3. Lentas formas tēpu uzšuvē. 4. Latviešu rakstnieks (1871-1911). 5. D. Mendeļejeva ķīmisko elementu periodiskās sistēmas piektās

grupas elements. 6. Valsts Eiropā. 12. Čechu dziedātājs (1939). 14. Sievietes vārds (novembri). 15. Lielbritānijas administratīvi politiskā sastāvdaļa. 16. Senlaiku lociņa stīgu mūzikas instruments. 17. Amerikāņu revolveris. 19. Seno grieķu un romiešu rēķinu galdīņš. 20. Kūrortpilsēta Krievijā, Krasnodaras novadā. 22. Tēls H. Ibsena lugā “Pērs Gints”. 23. Amazones pieteka. 27. Bahamu galvaspilsēta. 30. Piespiežu izsūtījums no dzimtenes. 31. Sanešiem bagātas upju ietekas jūrā vai ezerā. 32. Nošu raksta zīme. 33. Krievu astronoms (1819-1905). 35. Auduma krāsošanas paņēmieni. 36. Gleznniecības žanrs.

Krustvārdu mīklas (Nr. 2) atrisinājums

Limēniski. 3. Turneja. 9. Kameja. 10. Spiets. 11. Karietes. 12. Trentona. 13. Abe. 15. Pagalms. 17. Atmatas. 19. Spinets. 20. Liesa. 22. Lauva. 23. Pāns. 24. Āmte. 25. Ibēre. 28. Opole. 30. Stolons. 32. Aprauti. 34. Skuters. 36. Ass. 38. Kantātes. 39. Literāte. 40. Amorfs. 41. Liekas. 42. Svitene.

Stateniski. 1. Dakara. 2. Šeridans. 3. Tamtams. 4. Raksa. 5. Elite. 6. Aspekts. 7. Miltrasa. 8. Stunda. 14. Bēne. 15. Palmira. 16. Spināti. 17. Atamans. 18. Slavenis. 21. Ape. 22. Leo. 26. Reaktors. 27. Elks. 29. Petardes. 30. Statuss. 31. Skotele. 33. Plazma. 35. Rātnas. 36. Asari. 37. Slate.

ĪSZIŅAS

Valgundes pagasta Ložmetējkalnā 17. gadu notika ziemas nometne “Baltais vilks”, kuŗā piedalījās 149 skauti un gaidas. Nometnes priekšnieks – Nils Klints. Skauti paši gatavoja ēst, rūpējās cits par citu, tā rūdot sevi gan garīgi, gan fiziski. Latvijā ir apmēram 800 gaidu un skautu organizācijas biedru, vadītāja – Agnija Jansone.

Kuldīgai 1991. gada janvāra dienās bija īpaša loma, proti, Latvijas Radio Kurzemes korespondente Silva Bendrāte bija atbildīga par to, lai Kuldīgā darbu sāktu neatkarīgā radiostacija, ja radio balss Rīgā tiktu apkļusināta. Tāpēc arī ap pasta ēku bija izveidoti nocietinājumi ar lieljaudas tehniku un betona blukiem. Šogad janvārī ļaudis atkal pulcējās pie pasta ēkas, lai atcerētos notikumus pirms 28 gadiem. Rīkotāji – Bērnu un jauniešu centrs sadarbībā ar Zemessardzes 45. kaujas nodrošinājuma bataljonu, Latvijas Skautu Kuldīgas 58. vienību un novada pašvaldību.

Valkas novada Kārķos 18. janvārī bija tradicionālais 1991. gada barikāžu atceres sarīkojums “Uguns sniegā”. Uz salas pie Dabas koncertzāles tika iedegts ugunskurs, kur pie tējas tases, atmiņu stāstiem un kopīgām dziesmām bija iespēja atkal izjust barikāžu laiku. Tautas namā demonstrēja Ginta Grūbes dokumentālo filmu „Lustrum”.

Ventspils novada Ugālē tika iedegts barikāžu ugunskurs tirgus laukumā, kur atcerējās 1991. gada notikumus. Piltenē, kultūras namā, demonstrēja Dāvja Šimaņa spēlfilmu “Tēvs Nakts”, pēc tam pulcējās pie ugunsкура, lai dalītos atmiņu stāstos.

Uzavas Tautas namā notika pasākums “Ugunsroku liesmās”, kur tikās barikāžu dalībnieki. **Usmas bibliotēkā līdz 26. janvārim** apskatāma izstāde “Barikāžu laika atcerei”. **Vārves bibliotēkā līdz 23. janvārim** bija aplūkojama izstāde “Barikāžu uguns kuri deg”, bet **Zūru bibliotēkā 18. janvārī notika kino vakars “Tēvu barikādes”.**

Alūksnes novadu iepazīšanās vizītē apmeklēja Norvēģijas Karalistes vēstnieks Latvijā Kristians Ēdegors (Kristian Ødegaard) un Norvēģijas aizsardzības atašejs pulkvedis Eisteins Limosets (Øystein Limoseth). Novada domes priekšsēža vietnieks Dzintars Adlers iepazīstināja ar situāciju novadā un attīstības plāniem. Viesi apmeklēja Nacionālo bruņoto spēku (NBS) Kājnieku skolu un militāro bazi, kā arī apsprieda iespējas piesaistīt pašvaldības projektiem arī Norvēģijas finansējumu un sadarbības partnerus.

Latvijas Robežsardzē un muitā pērn ar 120 dienesta suņu palīdzību izdevās atklāt teju 900 likumpārkāpumus. 102 gadījumos tika izņemti gandrīz 19 miljoni cigarešu, 744 – vairāk nekā 20 kg narkotisko vielu un atklāti vairāk nekā 200 000 eiro nedeklarētas skaidrās naudas.

Latvijas Pasta līdz 2019. gada 27. janvārim plkst. 23.59 aicina ikvienu piedalīties balsojumā par skaistāko Latvijas valsts un Latvijas Pasta 100 jubilejas pastmarku. 2018. gadā tika izdotas 26 pastmarkas un trīs to bloki, kopējai tirāžai sasniedzot 6,6 miljonus eksemplāru. Balso: <https://www.delfi.lv/gada-pastmarka-2018/#gada-pastmarka-2018>. **Latvijas Pasta izdevis 2019. gada pirmās pastmarkas – ar Aizputes, Rucavas un Tukuma novada ģerboņiem.**

Īsziņas sagatavojusi Valija Berkina

Ikvienam Latvijas pavalstniekam ir tiesības nobalsot par deputātiem Eiropas Parlamentā!

Šogad pirmo reizi EP vēlēšanās ārvalstīs darbosies vēlēšanu iecirkņi

SALLIJA BENFELDE

Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanas notiks šogad 25. maijā, un tajās varēs piedalīties visi Latvijas pilsoņi neatkarīgi no to atrašanās vietas vēlēšanu dienā vai pastāvīgās dzīvesvietas. Latvija šajās vēlēšanās ir viens no vēlēšanu apgabaliem, un tās pilsoņi ievēlēs 8 EP deputātus.

Kā informē Centrālā vēlēšanu komisija (CVK), ir izdarīti grozījumi Republikas pilsētu un novadu vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju likumā. Tas nozīmē, ka pirmo reizi ārpus Latvijas dzīvojošie pilsoņi varēs balsot ne tikai pa pastu, bet arī vēlēšanu iecirkņos.

Svarīgi ir arī tas, ka iecirkņi tiks izveidoti pēc Latvijas Ārlietu ministrijas ieskata, bet citās piemērotās vietās – pēc vismaz 36 vēlēšanu priekšlikuma.

Priekšlikumi par iecirkņu izveidošanu ārvalstīs iesniedzami no 25. janvāra līdz 11. martam Centrālajai vēlēšanu komisijai (CVK). Iecirkņi tiks izveidoti ne vēlāk kā 70 dienas pirms vēlēšanām.

CVK līdz 25. janvārim ieceļusi izveidot ārzemju vēlēšanu iecirkņu instrukciju, kurā būs informācija par to, kādas prasības un informācija būs nepieciešama iesniegumā par iecirkņa izveidošanu un kā šo priekšlikumu CVK varēs iesniegt. Jāpiebilst, ka šobrīd CVK ir nosūtījusi informāciju par EP vēlēšanām un ar tām saistītajiem jaunumiem lielajām latviešu organizācijām – PBLA un ALA un, protams, turpinās informēt par svarīgiem, ar EP vēlēšanām saistītiem jautājumiem.

Kāpēc man jābalso?

Nereti latvieši saka, ka nav jau vērts pūlēties, ievēlot Latvijas deputātus Eiropas Parlamentā, jo no 751 EP deputāta tikai 8 ir ievēlēti no Latvijas. Jāatzīst, ka vēlēšanu interese par EP arī Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīs nav ļoti liela, un Latvija šajā nošajā īpaši neatšķiras. 2004. gadā

nobalsoja 41,34% vēlētāju, 2009. gadā – 50,80%, bet 2014. gadā EP vēlēšanās piedalījās tikai 30,24% balsstiesīgo.

Tomēr apgalvojums, ka Latvija neko nevar izdarīt un panākt, neatbilst patiesībai. Topošais premjers Krišjānis Kariņš, kurš tika ievēlēts EP gan 2009., gan 2014. gadā, jau gandrīz desmit gadus ir bijis deputāts. Starptautiskās nevalstiskās organizācijas *VoteWatch Europe* pētījumā par ietekmīgākajiem EP deputātiem Krišjānis Kariņš ir 19. vietā un ir vienīgais Baltijas valstu deputāts, kurš ir iekļauts 70 ietekmīgāko deputātu sarakstā. Tātad arī mazas valsts deputāts, ja vien ir griba un prasmes, var izdarīt daudz un viņu uzskatīt.

Manuprāt, ir arī jāsaprot, ka Latvijas valsts vēlēšanās iegulda lielus līdzekļus – piemēram, 13. Saeimas vēlēšanām no budžeta naudas tika iztērēti 3 132 000 eiro. Ārvalstīs tika atvērti 121 vēlēšanu iecirkņi, bet nobalsoja 54,6% vēlētāju, bet ārpus Latvijas vēlēšanās piedalījās tikai 27,30% balsstiesīgo. Jāpiebilst, pirms 13. Saeimas vēlēšanām latviešu nevalstiskās organizācijas darbojās ļoti aktīvi, tikšanās ar deputātu kandidātiem un diskusijas notika ne tikai Eiropā, bet arī Amerikā. Tādēļ EP vēlēšanās, ja gribam, lai Latviju pārstāv gudri un godīgi deputāti, latviešu organizācijām ir liela nozīme. Un nav svarīgi, vai ārvalstīs nodzīvots viss mūžs vai gadi pēc valsts neatkarības atjaunošanas, jo ļaunu savai Latvijai nevēl neviens, pat tie, kuri uz valsti ir apvainojušies.

Liela nozīme ir arī tam, vai EP vēlēšanās piedalīsies ārpus Eiropas dzīvojošie Latvijas pilsoņi, jo Eiropā situācija nav tik vienkārša, kā varētu likties.

Pavisam īsi varētu teikt, ka šogad EP vēlēšanu lielais risks ir populisms, aiz kuŗa var slēpties arī Eiropas un Latvijas nelabvēļi.

“Populistu internacionāle”, kā to savā komentārā nosaucis žurnāla *Ir* komentētājs Pauls Raud-

seps, gatavojas pieteikt sevi EP vēlēšanās. Ungārijas premjers Viktors Orbans, Itālijas premjera vietnieks Mateo Salvini, arī Polijas partijas “Likums un taisnīgums” politiķis Jaroslavs Kačiņskis aicina apvienoties cīņā pret Briseli, tās birokrātiju un liberālistu. Pagājušā gada septembrī veiktā aptauja Vācijā liecina, ka pieaug atbalsts labējo partijai *Alternatīva Vācijai* (AfD), kas arī pieder populistu un eiroskeptiķu kopai. Citiem vārdiem sakot, tas nozīmē, ka tiks uzsākta lielā cīņa pret migrantiem un liberāļiem, kuŗi atgādina par cilvēktiesībām. Šie labējie radikāļi, aicinot izveidot aliansi, neslēpjas. Turklāt “Populistu internacionāli” vēlas izveidot ne tikai Eiropas politiķi. Vācu *Die Zeit* raksta: “Stīvens Banons, bijušais Trampa galvenais stratēģis, grib apvienot Eiropas labējās partijas un, izmantojot viltīgu mediju stratēģiju, sākt “sacelšanos” pret Eiropas Savienību.” Ar vārdu sakot, dažāda ranga populistu netrūkst.

Protams, Eiropas Savienībai ir jāmainās, jāsamazina birokrātija un “vecu” dalībvalstu interešu dominante, tāpat arī emigranti ir nopietna problēma vairākās ES valstīs, ko gan var ierobežot nopietna migrācijas kontrole no trešajām valstīm. Taču šie jautājumi ir tikai viena medaļas puse. Otra ir jau minētā Orbana, arī Francijas galēji labējo līderes Marinas Lepēnas simpātijas pret Putinu. Cik Putina atbalstītāju ir Eiropas labējo radikāļu rindās, nav zināms, bet šīs simpātijas var izrādīties par istu Trojas zirgu. Proti, labējo partiju vai to alianses sarakstā var parādīties ne viens vien Putina un Krievijas

politikas atbalstītājs, kuŗš rūpēsies nevis par Eiropas politikas sakārtošanu un problēmu samazināšanu, bet gan par Krievijas ietekmes palielināšanu un ES grausšanu.

Latvijā Putina un viņa ideju trubadūri visvairāk droši vien būs atrodami Latvijas Krievu savienības (LKS) sarakstā, gan jau pa kādam būs arī “Saskaņas” sarakstā. Pats skumjākais ir tas, ka arī dažs labs Latvijas radikāļo labējo uzskatu paudējs faktiski skandē Putina idejas, atšķirība ir vien tā, ka Latvijā šīs idejas tiek pasniegtas “latviskuma mērcē”, piesaucot latviešu īpašo dzīvesziņu. Savukārt Krievijā tās dēvē par krievu īpašajām vērtībām un īpašo demokrātiju, kas atšķiras no Rietumu izpratnes par šiem jēdzieniem, jo vēsture un pieredze taču Rietumiem un Krievijai esot divi pavisam atšķirīgi stāsti.

Par sarakstiem un to līderiem šobrīd, protams, Latvijā lielas skaidrības vēl nav, jo kandidātu saraksti tiks iesniegti no 6. līdz 21. martam. Bet vēlētājiem šogad EP deputātu kandidātus nāksies rūpīgi vērtēt, lai nav rūgti jāviļas. Turklāt Latvijā joprojām daudzi balso par “Saskaņu” un LKS, tādēļ būs vajadzīgas latviešu balsis no visas pasaules.

Šī publikācija sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

Sabiedrības integrācijas fonds

MATISS KUKAINIS ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

Vēlaties uzzināt
par tautiešiem
Lielbritānijā?

307_{LV}

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā
iesniedz ērti arī no sava tālrunā!

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija: Gertrūdes iela 27, Rīga,
LV-1011 (Darba laiks P,O: 9-17, Pk: 9-13)
Tāl. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.
NN6 7TJ. Tāl. 0178823438, fakss 0178822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas;
pieņem Rietumu abonementus, izņemot
Vācijas un Zviedrijas.

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju
varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur *Brīvās Latvijas* mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.

Izdrukājot iespējama krāsaina versija. Tiem *Brīvās Latvijas* lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Ik gadu dāvanā – *Laika* Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā: AS SEB banka, kods UNLALV2X, nr.: LV80UNLA0050016243516, ar piezīmi LAIKS un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiņā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-.

Komerčiālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm. **Atlaides atkārtotām reklāmām.**

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt: **Biedrības Laiks-BL** kontā – SEB Banka, nr.:LV60UNLA0050018705154, vai, sūtīt naudu vai čeku *Brīvās Latvijas* atbalstam mūsu pārstāvei **Sarmītei Janovskis, Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick, Northants, NN6 7TJ.**

VISAS LATVIJĀ IZNĀKUŠĀS GRĀMATAS
VARAT IEGĀDĀTIES PIE LIELĀKĀ
GRĀMATU TIRGOTĀJĀ

“LATVIJAS GRĀMATA”

SIA “L. Grāmata”
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tāl. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

SPORTS

SPORTS

SPORTS

**MARTINS DUKURS –
DESMITKĀRTĒJS EIROPAS
ČEMPIONS!**

Titulētais Latvijas skeletonists Martins Dukurs, izcīnot 10. Eiropas čempiona titulu, kļuvis par vienīgo Vecā kontinenta rekordistu individuālajos olimpiskajos sporta veidos, liecina statistika.

Martins Dukurs Īglsas trasē Austrijā triumfēja Eiropas čempionāta un Pasaules kausa posma sacensībās. Visus savus Eiropas čempiona titulus Martins Dukurs izcīnījis pēc kārtas. 2016. gadā viņš pirmo pozīciju dalīja ar savu brāli Tomasu. Martins Dukurs jau pēc pirmā brauciena bija līderpozīcijā, bet otrajā braucienā viņam bija otrais rezultāts. Summā viņš uzvarēja ar rezultātu minūte un 46,17 sekundes. Savukārt Tomass Dukurs pēc pirmā brauciena bija dalītā otrajā vietā, tomēr otrajā braucienā vājais starts liedza pacīnīties par medaļām. Summā viņš brālim zaudēja 0,52 sekundes, Eiropas čempionāta vērtējumā viņš palika ceturtais, bet Pasaules kausa vērtējumā – piektais.

Trešais Latvijas skeletonists **Ivo Šteinbergs** sacensības beidza 19. vietā. Pēc pirmā brauciena viņš bija 15., bet otrais brauciens bija vājāks, kas viņu atmata uz 19. vietu. Summā Šteinbergs Martinam Dukuram zaudēja 1,89 sekundes.

Pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā Martins Dukurs ar 771 punktu ir trešais, savukārt Tomass Dukurs ar 688 punktiem ir sestajā vietā. Savukārt Šteinbergs ir 21. pozīcijā ar 300 punktiem. Līderis ir krievu skeletonists Tretjakovs ar 834 punktiem.

Līdz šim rekordista godu Dukurs dalīja ar leģendāro zviedru daiļslidotāju Ulrihu Salkovu, kuŗa vārdā ir nodēvēts viens no daiļslidošanas elementiem. Viņš savas sportista karjeras laikā 19. gad-

simta beigās un 20. gadsimta sākumā Eiropas čempiona titulu ieguva deviņas reizes. Salkovs ir arī desmitkārtējs pasaules čempions, un šajā ziņā apsteidz Dukuru, kuŗam ir piecas planētas meistar-sacikšu zelta medaļas.

Latvijas vadošā skeletoniste **Lelde Priedulēna** Īglsas trasē Insbrukā ierindojās 14. vietā Eiropas čempionātā, kas vienlaikus bija arī Pasaules kausa piektais posms. Priedulēna no pirmās vietas atpalika 2,11 sekundes, ieņemdama 14. vietu Eiropas čempionāta ieskaitē un 19. pozīciju Pasaules kausa vērtējumā. Priedulēnai pēc Phjončhanas Olimpiskajām spēlēm tika izdarīta ceļgala operācija un sezonas sākumu viņa izlaida, sacensībās atgriežoties tikai šogad.

**KĪBERMAŅA EKIPĀŽA
IEGŪST SŪDRABU UN
BRONZU**

Latvijas bobsleja divnieka ekipāža **Oskars Kībermanis** un **Matijs Miknis** Pasaules kausa (PK) izcīņas piektā posma sacensībās Īglsas trasē Austrijā izcīnīja bronzas medaļas. Latviju sacensībās pārstāvēja vēl arī Ralfs Bērziņš ar Dāvi Sprinģi.

Ātrākais abos braucienos bija Olimpiskais čempions vācietis Frīdrihs. Kībermanis pēc pirmā brauciena atradās trešajā pozīcijā un spēja šo vietu saglabāt arī divu braucienu summā. Otrais bija cits Vācijas pilots Johanness Lochners, kuŗš savam tautietim piekāpās par 0,15 sekundēm, Kībermanis līderim zaudēja 0,34 sekundes. Ralfs Bērziņš ar stūmēju Dāvi Sprinģi uzvarētājam zaudēja 1,24 sekundes, kas viņam deva 16. vietu.

Arī četrinieku sacensībās Kībermanim medaļa. Trešo posmu pēc kārtas sudraba godalga. Jaunais pilots **Ralfs Bērziņš** ierindojās astotajā vietā, kas viņam ir sezonas labākais rezultāts četriniekos.

Pēc pirmā brauciena Kībermanis zaudēja tikai kopvērtējuma līderim, vācietim Frančesko Frīdriham, un pēc otrā brauciena šo sudraba pozīciju saglabāja. Arī Ralfs Bērziņš noturēja astoto vietu, ko ieguva pēc pirmā brauciena, un tas jaunajam Latvijas pilotam viņa debijas sezonā Pasaules kausā ir labākais rezultāts četrinieku sacensībās. Līdz šim Ralfam bija divas 11. vietas un viena 13. pozīcija. Divnieku sacensībās Bērziņam labākais rezultāts Pasaules kausa posmā līdz šim bija septīta vieta Siguldā.

**ARĪ PARABOBSLEJĀ –
MEDAĻAS**

Pēdējo divu gadu pasaules čempions parabobslejā **Artūrs Klots** sestdien un svētdien Oberhofas trasē Vācijā uzvarēja divās Pasaules kausa izcīņas sacensībās.

**Artūrs Klots pēc uzvaras
Pasaules kausa posmā**

Pirmajā dienā Klots bija ātrākais abos braucienos un summā par 0,37 sekundēm apsteidza austrieti Andreasu Kapfingeru, bet pie bronzas tika brits Korijs Maps. Otrs Latvijas braucējs **Alvils Brants** izcīnīja piekto vietu, Klotam piekāpjoties par 1,04 sekundēm.

**SASNIEDZ LABĀKO
REZULTĀTU SEZONĀ**

Latvijas vīriešu biatlona izlases līderis **Andrejs Rastorgujevs** Rūpoldingā, Vācijā, izcīnīja 13. vietu Pasaules kausa posmā 10 kilometru sprintā, sasniedzot savu sezonā labāko rezultātu. Rastorgujevs divās šautuvēs pieļāva vienu kļūdu.

Rastorgujevs pieļāva vienu kļūdu pirmajā šautuvē guļus, otrajā aizvēra visus mērķus un 10 km sprinta distanci veica 23 minūtēs un 47,6 sekundēs, no uzvarētāja Johanasa Tingesa Bē atpaliekot

Foto: Reuters/Scanpix/LETA

51,9 sekundes. Līdz šim sprinta sacensībās 2018./2019. gada sezonā Rastorgujevam labākais rezultāts bija 16. vieta pirmajā posmā Pokļukā. Hochfilcenes posmā Latvijas biatlonistam 36., bet Oberhofā – 23. vieta. No pārējiem diviem Latvijas sportistiem ātrākais 10 km sprintā bija Aleksandrs Patrijuks, kuŗam viena kļūda šautuvē. Viņš Bē zaudēja divas minūtes un 5,2 sekundes un ierindojās 70. vietā. Daumantam Lūsam divi nesašauti mērķi, abi pirmajā šautuvē, un priekšpēdējā, 110. vieta.

15 km distancē ar kopēju startu Andrejs Rastorgujevs izcīnīja 20. vietu. Viņš šaušanā kopumā pieļāva trīs kļūdas un finišā uzvarētājam zaudēja vienu minūti un 5,6 sekundes. Pirmajās divās šaušanās, kas bija guļus, Rastorgujevs sašāva visus mērķus, kas viņam tobrīd ļāva būt astotajā vietā un atrasties līderu grupā. Tomēr trešajā ugunsliņijā, kas bija pirmā no stāvus pozīcijas, Latvijas sportists nesašāva pēdējo mērķi, kas viņam lika atkrist uz 17. pozīciju. Neveiksmīga Rastorgujevam bija arī pēdējā šaušana, jo tajā viņš pieļāva divas kļūdas, kas lika atkrist uz 21. pozīciju, bet beigās viņš pakāpās par vienu vietu uz augšu. Finišā Rastorgujevu no uzvarētāja šķīra minūte un 5,6 sekundes. **Stafetē** Rastorgujevam vajadzēja startēt pēdējā (ceturtajā) posmā, taču viņš līdz startam netika, jo pēc trim posmiem Latvijas komanda tika apsteigta par apli un bija spiesta izstāties.

Uzvarēja norvēģis Johaness Tinjess Bē, kuŗš finišā par 0,6 sekundēm apsteidza austrieti Julianu Eberhardu, bet trešais mērķa līniju šķērsoja francūzis Kventēns Fijons-Maijē 2,8 sekundes pēc uz-

varētāja. Neviens no pirmajā desmitniekā finišējušajiem biatlonistiem neiztika bez soda aplū veikšanas, un viena kļūme šaušanā bija arī uzvarētājam Bē.

Latvijas spēcīgākā biatloniste **Baiba Bendika** ceturtdien Rūpoldingā, Vācijā, Pasaules kausa sezonas piekto posmu sāka ar 40. vietu 7,5 kilometru sprintā. Pakāpties augstāk Baibai liedza palēnais solis slēpošanā un viens soda aplis, bet vienu punktu sezonas kopvērtējumā viņa nopelnīja.

KAMANAS SLĪDĒJA LABI

Latvijas kamaniņu braucējs **Gints Bērziņš** Sanktmoricā izcīnīja uzvaru Pasaules kausa izcīņas ceturtajā posmā junioriem.

Bērziņš triumfēja jauniešu A sacensībās. Šis viņam bija pirmais lielais panākums šosezon, jo iepriekšējos trīs posmos ierindojās otrajā vietā. Labāko sešniekā finišēja arī Eduards Ševics-Mikeļševics un Lūkass Krasts, kuŗiem attiecīgi piektā un sestā vieta, bet labāko desmitnieku noslēdza Kaspars Rinks.

Kamaniņu braucēja **Eliņa Ieva Vītola** un Latvijas kamaniņu stafetes komanda Sanktmoricā izcīnīja sudraba medaļas Eiropas junioru čempionātā. Vītola uzvarētājam Verēnai Hoferei no Vācijas divu braucienu summā zaudēja 0,345 sekundes. Eiropas čempionāts norisinājās vienlaikus ar Pasaules kausa posmu, kurā 11. vietu izcīnīja Anda Upīte, bet 14. pozīcijā bija Sigita Bērziņa. Stafetē Latvijas komandas sastāvā startēja Vītola, Gints Bērziņš un Mārtiņš Bots/Roberts Plūme, kuŗiem tika sudrabs gan Eiropas čempionātā, gan Pasaules kausa posmā. Latvieši sacensību uzvarētājiem vāciešiem zaudēja 1,745 sekundes.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

ANGLIJA**DIEVKALPOJUMI****VIDUSANGLIJAS DRAUDZE,**

māc. V. Vāvere

“**Straumēnos**”, Zaļajā zālē, *Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe, Lutterworth, LE17 6DF*, svētdien, **27. janvārī**, plkst. 10 Epifānijas laika dievkalpojums.

Lesterā, *St. Ursulās Chapel, Wyggestons, 160 Hinckley Road, Leicester, LE3 0UX*, sestdien, **2. februārī**, plkst. 14 Epifānijas laika dievkalpojums.

“**Straumēnos**”, Zaļajā zālē, *Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe, Lutterworth, LE17 6DF*, svētdien, **24. februārī**, plkst. 10 Epifānijas laika dievkalpojums.

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

Mansfildā, *St. Peter's and St. Paul's Church, Mansfield, NG18 1AP*, sestdien, **2. februārī**, plkst. 11 Epifānijas laika dievkalpojums.

Derbijā, *Chapel of St. Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT*, svētdien, **3. februārī**, plkst. 12 Epifānijas laika dievkalpojums.

Notinghamā, *Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, Nottingham, NG8 5GH*, svētdien, **3. februārī**, plkst. 15 Epifānijas laika dievkalpojums.

Piterboro, *St. Mark's Church Centre, Peterborough, PE1 2SN*, sestdien, **9. februārī**, plkst. 16 Epifānijas laika dievkalpojums.

ZIEMEĻANGLIJAS DRAUDZE, māc. D. Vāvere

Bradfordā, Vācu baznīcā (*The German Protestant Church*), *29 Great Horton Rd, Bradford, BD7 1AA*, svētdien, **17. februārī**, plkst. 11 Epifānijas laika dievkalpojums.

ZVIEDRIJA**DIEVKALPOJUMI**

Gēteborgas ev. lut. draudzes dievkalpojums epifānijas laikā svētdien,

3. februārī, plkst. 14, Hāgas baznīcā (*Haga kyrka, Haga Östergata 30, Gēteborgā*). Dievkalpojumu vadīs mācītājs Normunds Kamergrauzis, pie ērģelēm *Peter Wägsjö*. Pēc dievkalpojuma draudzes gadskārtējā pilnsapulce un sadraudzība Hāgas draudzes telpās. Visi sirsnīgi gaidīti!

Zviedrijas latviešu apvienības Stokholmas nodaļa aicina uz gadskārtējo pilnsapulci **3. februārī** plkst. 13 Zviedrijas latviešu apvienības telpās, *Walingatan 34, 5. stāvā* (durvju kods 8591). Lūdzam iemaksāt biedru maksu par 2019. gadu – SEK 50 *Plus giro* 640218-4 *Letternas Förening i Stockholm* vai SWISH 123 04 122 39 <http://www.zla.se>. Tiem, kas vēl nav biedri, aicinām stāties ZLA, aizpildot anketu ZLA mājaslapā <http://zla.se/klusti-par-zla-biedru/pieteikuma-anketa>. Informāciju par Zviedrijas latviešu apvienības darbību var iegūt, piesakoties latviešu listei latviesu.liste@gmail.com.

UPSALAS ev. lut. draudzes dievkalpojums Epifānijas laikā **sestdien, 16. februārī**, plkst. 14 Vindhemas baznīcā (*Vindhemskyrkan, Vindhemsgatan 9, Upsalā*). Dievkalpojumu vadīs mācītājs Kārlis Žols, pie ērģelēm *Göran Blomberg*. Pēc dievkalpojuma draudzes gadskārtējā pilnsapulce. Visi miļi gaidīti!

STOKHOLMAS ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojums Epifānijas laikā svētdien, **17. februārī**, plkst. 14 Somu baznīcā (*Finska kyrkan, Slottsbacken 2B-C, Gamla Stan, Stockholm*). Dievkalpojumu vadīs mācītājs Kārlis Žols, pie ērģelēm Rūta Baumgarte. Pēc dievkalpojuma draudzes namā kafijas galds un draudzes gada pilnsapulce. Visi miļi gaidīti!

ESKILSTŪNAS ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojums Epifānijas laikā **sestdien, 16. februārī**, plkst. 15 Svētā Andreas baznīcā (*Sankt Andreas kyrka, Vasavägen 42, Eskilstūnā*). Dievkalpojumu vadīs prāveste Zilgme

Eglīte. Pēc dievkalpojuma draudzes gada pilnsapulce. Visi miļi gaidīti!

VĀCIJA**DIEVKALPOJUMI**

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, *Butjadinger Str. 59*, **10. februārī** plkst. 11 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, *Hohenzollernstr. 54*, **17. februārī** plkst. 14 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galda.

Ludvigshāfenā, Svētā Ludviķa baznīcā, *Sankt Ludwig, Bismarck un Wredestrasse* krustojumā. Epifānijas laikā pēdējā svētdienā, **17. februārī**, plkst. 15 dievkalpojums. Kalpos diakone Rasma Gundega Ieviņa. Pēc dievkalpojuma sekos azaidis ar groziņiem draudzes telpās. Visi laipni lūgti!